

Jaar verslag 2017

Controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten

economie
FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

.be

Jaar verslag 2017

Controledienst van de vennootschappen
voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten

economie
FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

De opdracht van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie bestaat erin de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. In dat kader heeft de Algemene Directie Economische Inspectie deze publicatie uitgegeven met de bedoeling te informeren over de handhaving van de economische regelgeving en de bemiddeling.

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Economische Inspectie
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel
https://economie.fgov.be

tel. 0800 120 33 (gratis)

facebook.com/FODEconomie

@FODEconomie

youtube.com/user/FODEconomie

linkedin.com/company/fod-economie

Verantwoordelijke uitgever: Wim Van Poucke
Directeur-generaal
Algemene Directie Economische Inspectie
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel

181-18

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Inhoud

Voorwoord **7**

1. Informatie over de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten **9**

1.1. Voorstelling van de beheersvennootschappen 9

1.2. Financiële gegevens 9

1.2.1. Door beheersvennootschappen geïnde rechten 9

1.2.2. Verdeelde en aan de rechthebbenden betaalde bedragen 16

1.2.3. Schuld van de beheersvennootschappen aan de rechthebbenden 23

1.2.4. Werkingskosten van de beheersvennootschappen 29

1.2.5. Verdelingssnelheid van de inningen 31

1.2.6. Bijdrage aan het organiek fonds per beheersvennootschap 33

2. Informatie over de acties van de Controledienst **35**

2.1. Procedures 35

2.2. Wijzigingen aan de statuten, tariferings-, innings- en verdelingsregels van de beheersvennootschappen 35

2.2.1. Statuten 36

2.2.2. Tarieven 36

2.2.3. Verdelingsreglementen 37

2.3. De procedures bij inbreuk 38

2.3.1. Procedure retroactieve inning door de billijke vergoeding 38

2.3.2. Procedure tegen de goedkeuring van een tarief voor internet access providers 38

2.3.3. Afsluiting van de procedures met betrekking tot de jaarrekeningen 2015 39

2.3.4. Waarschuwingsprocedure wegens financiële tekortkoming 40

2.4. Behandeling van klachten, vragen om inlichtingen en parlementaire vragen 40

2.4.1. Klachten 40

2.4.2. Vragen om inlichtingen 42

2.4.3. Parlementaire vragen 42

3. Acties op eigen initiatief 44

3.1. Toepassing van het koninklijk besluit van 25 april 2014 44

3.2. E-aangifte voor de beheervennootschappen van auteursrechten 45

3.3. Controle van de aangiftes 46

3.4. Controle van de verdelingen 49

3.5. Follow-upmaatregelen – Wet van 8 juni 2017 49

4. Analyses 51

4.1. Analyse van de werkingskosten 51

4.2. Analyse van de kleine beheersvennootschappen 52

4.3. Analyse van de personeelskosten bij de beheersvennootschappen 53

Bijlagen 55

1. Uitsplitsing van de geïnde en uitbetaalde nettorechten per inningsrubriek in 2016 55

2. Schuldposten per beheervennootschap 58

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Lijst van tabellen

Tabel 1. Door beheersvennootschappen geïnde rechten 9

Tabel 2. Territoriale uitsplitsing van de in 2016 geïnde bedragen per beheersvennootschap 14

Tabel 3. Verdeelde en aan de rechthebbenden betaalde bedragen per beheersvennootschap 16

Tabel 4. Territoriale uitsplitsing van de in 2016 betaalde rechten per beheersvennootschap 21

Tabel 5. Schuld aan de rechthebbenden per beheersvennootschap 24

Tabel 6. Posten van de schuld aan de rechthebbenden 26

Tabel 7. Ratio 'werkingskosten' per beheersvennootschap 30

Tabel 8. Verdelingssnelheid van de inningen 32

Tabel 9. Bijdrage aan het organiek fonds per beheersvennootschap 33

Tabel 10. Overzicht van de verschillende klachten per beheersvennootschap 41

Tabel 11. Vragen om inlichtingen per beheersvennootschap 42

Tabel 12. Uitsplitsing van de geïnde netto-rechten per inningsrubriek in 2016 56

Tabel 13. Uitsplitsing van uitbetaalde rechten per inningsrubriek in 2016 57

Tabel 14. Schuldposten per beheervennootschap 58

Lijst van grafieken

Grafiek 1. Geïnde rechten per beheersvennootschap in 2016 11

Grafiek 2.1. Uitsplitsing van de geïnde netto-rechten per exploitatiewijze in 2016 12

Grafiek 2.2. Uitsplitsing van de geïnde netto-rechten per categorie van werken of prestaties in 2016 13

Grafiek 3. Territoriale uitsplitsing van de globale geïnde bedragen van 2011 tot 2013 15

Grafiek 4. Verdeelde en aan de rechthebbenden betaalde bedragen per beheersvennootschap in 2016 18

Grafiek 5.1. Uitsplitsing van de uitbetaalde rechten per exploitatiewijze in 2016 19

Grafiek 5.2. Uitsplitsing van de uitbetaalde rechten per categorie van werken of prestaties in 2016 20

Grafiek 6. Territoriale uitsplitsing van de globale betaalde bedragen van 2011 tot 2016 22

Grafiek 7. Evolutie van de schuld aan de rechthebbenden 2011 tot 2016 25

Grafiek 8. Categorieën van de schuld 28

Grafiek 9. Categorie 1 van de schuld in functie van de totale schuld aan de rechthebbenden per beheersvennootschap 29

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Voorwoord

Het jaarverslag van de Controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten waarborgt de door de wet[1] opgelegde transparantie over het collectieve beheer van de rechten en de controle op dat beheer.

In 2017 heeft de Controledienst met name de volgende acties uitgevoerd:

- Controle van de elektronische aangiftes en van de jaarrekeningen 2016. Bij deze controle werden er in totaal 277 vragen of opmerkingen verstuurd. Daarnaast werd er een correctie aangebracht op de aangegeven bedragen ten belope van 81.832.724 euro[2], alsook lag de ratio werkingskosten van de beheersvennootschappen 2,5 % hoger dan initieel aangegeven.
- Behandeling van 74 klachten en vragen om inlichtingen en van dertien kennisgevingen over de interne regels van de beheersvennootschappen (statuten, tarieven, verdelingsregels, enz.).
- Afsluiten van de tekortkomingsprocedures die werden opgestart wegens niet-conformiteit van de jaarrekeningen 2015 van zeven vennootschappen, maar voortzetting van twee lopende procedures (tarief van Sabam voor internet access providers en retroactieve inningen van de billijke vergoeding) en het opstarten van een nieuwe procedure tegen een vennootschap die haar verplichtingen tegenover haar rechthebbenden niet langer nakomt.
- Grondige controle van de verdelingen bij drie vennootschappen.
- Economische studies die de leefbaarheid van de kleine beheersvennootschappen hebben bevestigd en die aanzienlijke verschillen in de sector op het vlak van personeelskosten naar voren hebben gebracht.

De statistieken over het collectief beheer van auteursrechten en van naburige rechten voor het jaar 2016 worden voorgesteld in dit verslag. Afgezien van de bijzonderheden van elke beheersvennootschap en de verschillende uitsplitsingen (geografisch, exploitatiewijze, categorieën van werken, enz.), onthouden we vooral dat met respectievelijk 312.569.812 euro aan geïnde en 260.686.638 euro aan uitbetaalde rechten een

1 Artikel XI. 288 van het Wetboek van economisch recht, hierna WER.

2 Correcties die 443.269 euro bedroegen voor de inningen, 11.481.845 euro voor de verdelingen, en 69.907.611 euro voor de schuld aan de rechthebbenden.

lichte daling wordt opgetekend, terwijl met 663.211.350 euro de schuld aan de rechthebbenden licht toeneemt en nog steeds te hoog is, ook al wordt dit cijfer in het verslag genuanceerd in de zin dat het momenteel niet mogelijk is ongeveer 43 % van dat bedrag uit te betalen. Het gemiddelde van de beheerkosten bedraagt 16,35 % en komt daarmee in de buurt van het wettelijke streefpercentage van 15 %. De verdeelsnelheid is, gemiddeld genomen, bevredigend, aangezien ze lager ligt dan de wettelijke vereisten die in 2016 van toepassing waren, namelijk 24 maanden. De verkorting van de door de Richtlijn 2014/26/EU en door de Belgische wet van 8 juni 2017 opgelegde verdelingstermijn, verplicht bepaalde beheersvennootschappen er echter toe aanvullende maatregelen te treffen.

Wim Van Poucke
Directeur-generaal
Algemene Directie Economische Inspectie

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

1. Informatie over de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten

1.1. Voorstelling van de beheersvennootschappen

In 2017 beschikten 26 beheersvennootschappen over een vergunning om hun activiteiten uit te oefenen op het Belgische grondgebied.

De sleutelgegevens van de vennootschappen zijn opgenomen in een apart document dat op de internetpagina[3] van de Controledienst staat[4]. Het betreft onder andere de identificatiegegevens, het aantal vertegenwoordigde rechthebbenden, enz.

1.2. Financiële gegevens

Hieronder worden ten eerste de inningen (1.2.1) besproken. Daarna de verdeelde en betaalde bedragen (1.2.2), evenals de schulden aan de rechthebbenden (1.2.3). Vervolgens komen de werkingskosten aan bod (1.2.4) en de verdelingssnelheid (1.2.5). Als laatste onderdeel wordt er een overzicht gegeven van de betaalde bijdragen van de beheersvennootschappen aan het organiek fonds in 2016 (1.2.6).

1.2.1. Door beheersvennootschappen geïnde rechten

Tabel 1. Door beheersvennootschappen geïnde rechten

In euro, tenzij anders vermeld.[5]

	2012	2013	2014	2015	2016	2016 in %
AGICOA	24.262.180	23.005.080	23.885.709	17.992.117	22.809.726	7,30
ALMO	1.130.397	745.203	909.261	907.223	668.595	0,21
ASSUCOPIE	1.197.889	981.106	707.374	1.087.353	1.634.272	0,52
AUVIBEL	25.105.592	24.218.307	29.272.813	29.201.780	22.304.623	7,14

3 https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Intellectual-property/Voorsteling-beheersvennootschappen-auteursrechten.pdf

4 https://economie.fgov.be/nl/themas/intellectuele-eigendom/auteursrecht/controledienst-van-de

5 Deze tabel bevat de door de 26 beheersvennootschappen geïnde rechten voor de boekjaren 2012 tot 2016. Het betreft de effectief door elke vennootschap geïnde rechten, wat niet noodzakelijk overeenstemt met de rechten die in de loop van het boekjaar werden geboekt. Het betreft de auteursrechten en naburige rechten geïnd op het nationaal grondgebied of geïnd in het buitenland voor rekening van personen die op het nationaal grondgebied wonen. Die bedragen vormen de berekeningsgrondslag voor de bijdrage aan het organiek fonds.

	2012	2013	2014	2015	2016	2016 in %
BAVP	6.258.570	4.159.590	4.319.797	3.678.506	5.516.485	1,76
COPIEBEL	1.967.019	3.234.110	716.366	1.831.267	1.599.183	0,51
COPIEPRESSE	2.887.615	2.925.335	2.783.345	1.712.680	2.242.814	0,72
deAUTEURS	32.563	483.074	1.768.992	2.482.733	4.425.416	1,42
GÜFA	49.462	45.602	36.578	31.307	31.000	0,01
IMAGIA	1.452.396	1.859.418	1.444.424	1.723.821	2.075.332	0,66
LIBRIUS	4.839.295	2.372.310	2.969.772	4.177.007	4.350.050	1,39
LICENSE2PUBLISH	3.176.952	2.549.177	2.328.739	2.065.026	2.456.719	0,79
PLAYRIGHT	16.889.881	17.950.428	19.072.735	19.780.382	18.826.165	6,02
PROCIBEL	4.083.378	3.967.195	4.302.652	4.498.536	3.517.782	1,13
REPRO PP	984.242	171.565	50.766	1.104.994	296.523	0,09
REPROBEL	25.861.916	25.401.856	26.053.387	26.231.453	16.825.443	5,38
REPROPRESS	3.819.698	332.176	177.105	736.121	539.678	0,17
SABAM	150.452.039	139.931.927	144.095.048	148.689.792	144.203.838	46,13
SACD	17.364.706	17.788.203	18.893.890	15.683.184	15.044.229	4,81
SAJ JAM	2.340.741	1.695.905	2.326.665	662.785	2.189.957	0,70
SCAM	6.455.322	6.423.112	6.801.117	5.822.619	8.384.029	2,68
SEMU	2.287.412	1.770.475	1.619.541	1.807.317	2.025.579	0,65
SIMIM	19.719.755	22.989.293	20.610.656	23.170.970	24.078.309	7,70
SOFAM	2.070.405	1.778.384	2.098.496	1.218.333	2.427.850	0,78
T. JANSSENS	262.873	275.993	258.360	247.597	242.799	0,08
VEWA	2.806.041	2.346.159	1.917.440	1.838.647	3.853.413	1,23
Totaal	**327.758.337**	**309.400.985**	**319.421.028**	**318.383.552**	**312.569.812**	**100**
Gecorrigeerd totaal [6]	**274.338.455**	**264.013.680**	**273.419.534**	**275.312.979**	**266.498.657**	

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

In 2016 werd er door alle 26 beheersvennootschappen samen een bedrag geïnd van 312.569.812 euro. Na de correctie met betrekking tot de inningen van Auvibel en Reprobel wordt het totaal gecorrigeerd naar 266.498.657 euro. Dit bedrag ligt 8,8 miljoen euro lager dan in 2015. Dit verschil wordt in grote mate verklaard door de afname van de inningen door Auvibel (- 6,9 miljoen euro), Reprobel (- 9,4 miljoen euro) en

6 Bepaalde rechten worden tweemaal opgenomen: een eerste keer bij de vennootschap Auvibel of Reprobel, en een tweede keer, na primaire verdeling, bij de vertegenwoordigde vennootschap. De uitbetalingen door Auvibel en Reprobel zijn immers inningen voor de vennootschappen die hun leden zijn. Het "gecorrigeerd totaal" is de som van de inningen van alle beheersvennootschappen, verminderd met de uitbetalingen van Reprobel en Auvibel aan hun leden.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Sabam (- 4,5 miljoen euro) in 2016. In de andere richting zijn de inningen van Agicoa (+ 4,8 miljoen euro), BAVP (+ 1,8 miljoen euro), deAuteurs (+ 1,9 miljoen euro), SCAM (+ 2,5 miljoen euro) en VEWA (+ 2 miljoen euro) bepalend. Van de 26 beheersvennootschappen zijn er 12 die minder hebben geïnd in 2016 in vergelijking met het jaar daarvoor.

Sabam heeft het hoogste percentage in de totale inningen (46 %), gevolgd door Simim, Agicoa en Auvibel. De percentages van deze laatste drie vennootschappen liggen net boven de 7 %.

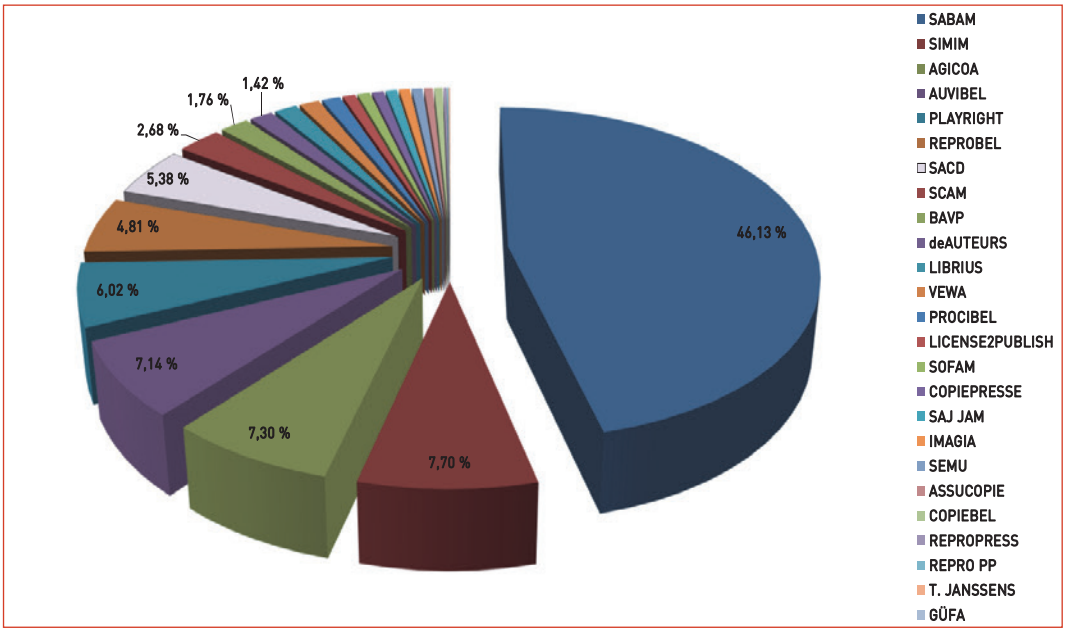
Op het niveau van de beheersvennootschappen zelf vallen er enkele zaken op. De inningen van SAJ-JAM, VEWA en SOFAM zijn eind 2016 respectievelijk met 230 %, 110 % en 99 % toegenomen in vergelijking met hun inningen van 2015.

Deze stijgingen zijn het gevolg van een uitbetaling van de reprografierechten door Reprobel. Deze rechten hadden voornamelijk betrekking op boekjaar 2015, maar werden pas in 2016 uitbetaald aan de beheersvennootschappen, dit ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie, HP t. Reprobel (C-572/13).

De grootste afname van de inningen in 2016 werd vastgesteld bij ReproPP, met een daling van 73 % ten opzichte van 2015. Deze daling is voornamelijk te verklaren door een in 2016 nog lopende arbitrageprocedure met de beheersvennootschap Repropress, waardoor tijdelijk minder rechten werden uitbetaald aan Repro PP door Reprobel.

Grafiek 1. Geïnde rechten per beheersvennootschap in 2016

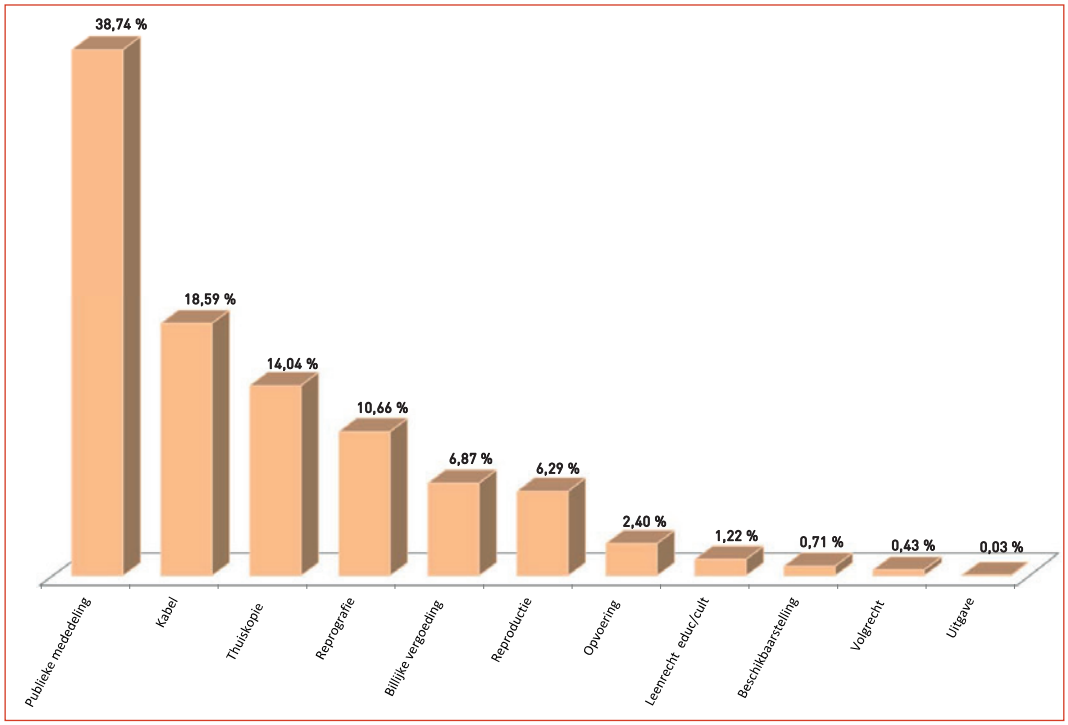
In % van het totaal.

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

Grafiek 2.1. Uitsplitsing van de geïnde netto-rechten per exploitatiewijze in 2016

In %.

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

In grafiek 2.1 worden de door de beheersvennootschappen geïnde rechten uitgesplitst per exploitatiewijze.

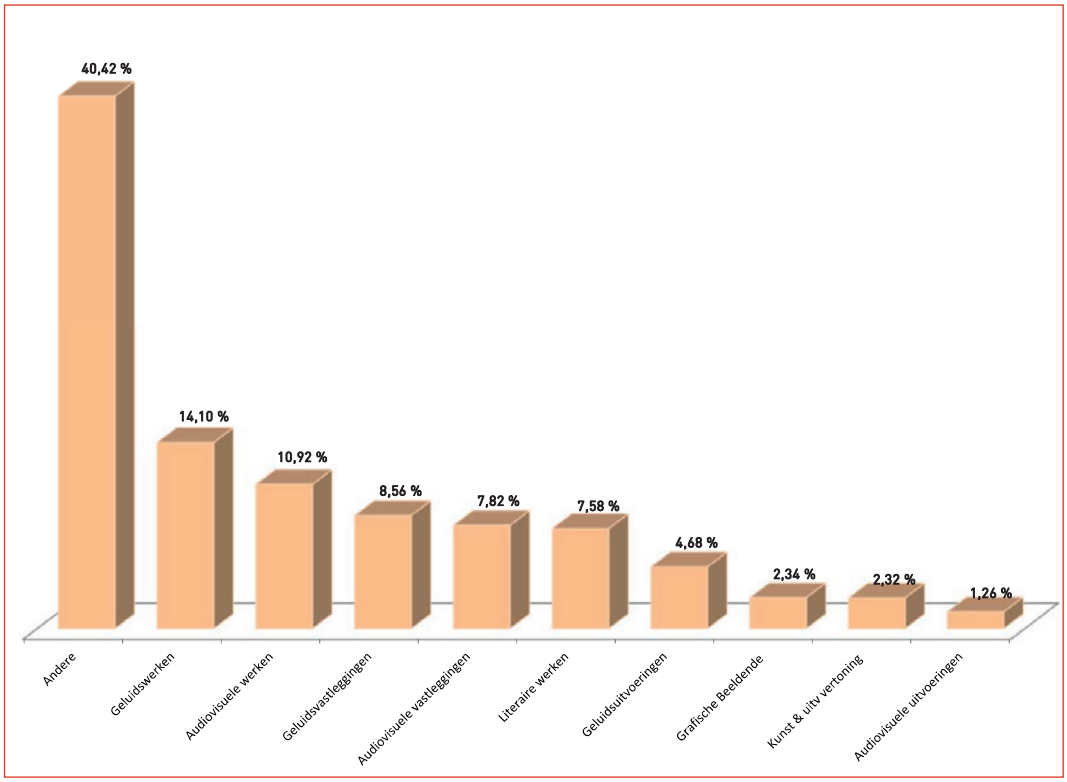
Op basis van die grafiek kan een beeld worden gevormd van het belang van één bepaalde exploitatiewijze in het totaal van de inningen. De belangrijkste exploitatiewijze is 'publieke mededeling' met bijna 39 %, gevolgd door 'kabel' (19 %) en 'thuiskopie' (14 %). SABAM int 85 % van het totaal van 'publieke mededeling'.

Ten opzichte van 2015 zijn 'kabel' en 'thuiskopie' van plaats gewisseld. Deze twee exploitatiewijzen zijn respectievelijk toegenomen met 2,81 %-punt, en afgenomen met 2,21 %-punt. De overige exploitatiewijzen hebben hun plaats in het totaal van de geinde rechten behouden.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Grafiek 2.2. Uitsplitsing van de geïnde netto-rechten per categorie van werken of prestaties in 2016

In %.

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

Grafiek 2.2 toont de verdeling van de inningen per categorie van werken of prestaties. Deze cijfers worden door de beheersvennootschappen sinds boekjaar 2015 aan de Controledienst bezorgd. Dit stelt de Controledienst in staat om een vergelijking te maken tussen de opsplitsing van boekjaar 2015 en 2016. Grafiek 2.2 geeft ook meer info over de verschillende categorieën van werken of prestaties. De beheersvennootschappen hebben veel van de geïnde rechten toegewezen aan de categorie 'andere'. Dit was in boekjaar 2015 eveneens het geval.

Er werd toen opgemerkt dat de beheersvennootschappen voor de eerste maal hun cijfers aan de Controledienst moesten rapporteren volgens het KB van 25 april 2014, en deze 'restcategorie' werd overvloedig gebruikt om inningen in onder te brengen. De Controledienst ging ervan uit dat deze gegevens accurater zouden worden voor de cijfers van boekjaar 2016. Hierin blijkt echter weinig evolutie merkbaar. De categorie 'Andere' is voor boekjaar 2016 de grootste met 40 %. Aangezien de Controledienst niet exact kan weten uit welke van de overige categorieën de 40 % is opgebouwd, is

een verdere analyse van bovenstaande grafiek niet mogelijk. De Controledienst zal dit verder opvolgen bij de analyse van de gegevens van boekjaar 2017.

Het is evenwel zo dat SABAM een aandeel heeft van 72 % in deze restgroep. De categorie 'andere' bevat voor 128 miljoen euro aan inningen, waarvan 93 miljoen euro van SABAM.

Tabel 2. Territoriale uitsplitsing van de in 2016 geïnde bedragen per beheersvennootschap[7]

In euro, tenzij anders vermeld.

	BELGIË	EU (BEHALVE BE)	BUITEN DE EU	TOTAAL
AGICOA	22.809.726	0	0	22.809.726
ALMO[8]	/	/	/	668.595
ASSUCOPIE	1.539.246	81.697	13.330	1.634.272
AUVIBEL	22.304.623	0	0	22.304.623
BAVP	4.409.336	749.545	357.604	5.516.485
COPIEBEL	1.599.183	0	0	1.599.183
COPIEPRESSE	2.084.946	155.346	2.522	2.242.814
deAUTEURS	4.425.416	0	0	4.425.416
GÜFA	31.000	0	0	31.000
IMAGIA	2.075.332	0	0	2.075.332
LIBRIUS	4.350.050	0	0	4.350.050
LICENSE2PUBLISH	2.456.719	0	0	2.456.719
PLAYRIGHT	17.953.240	843.539	29.386	18.826.165
PROCIBEL	3.517.782	0	0	3.517.782
REPRO PP	284.710	11.813	0	296.523
REPROBEL	16.221.444	441.825	162.174	16.825.443
REPROPRESS	539.678	0	0	539.678
SABAM	120.645.296	22.280.854	1.277.688	144.203.838
SACD	12.463.210	2.581.019	0	15.044.229

7 De inningen op het Belgische grondgebied van Belgische beheersvennootschappen of Belgische bijkantoren van Europese vennootschappen, zijn Belgische inningen. De inningen afkomstig van buitenlandse betalingsplichtigen worden in principe beschouwd als afkomstig uit het buitenland, maar ze worden beschouwd als afkomstig uit België als ze een exploitatie in België vergoeden. Zo is bijvoorbeeld de vergoeding voor de uitzending in België van een buitenlands televisiekanaal een Belgische inning, ook al werd deze betaald vanuit het buitenland. De inningen van buitenlandse zustervennootschappen worden in principe beschouwd als afkomstig uit de landen waar die vennootschappen zijn gevestigd, maar ze worden beschouwd als afkomstig uit België als ze specifiek een exploitatie in België vergoeden. Als een lid-beheersvennootschap van Reprobel het geld int dat Reprobel in het buitenland heeft verzameld, is dat een buitenlandse inning van die vennootschap.

8 De Controledienst beschikt niet over een territoriale uitsplisting van de inningen bij Almo.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

	BELGIË	EU (BEHALVE BE)	BUITEN DE EU	TOTAAL
SAJ JAM	2.189.957	0	0	2.189.957
SCAM	7.380.651	1.003.378	0	8.384.029
SEMU	2.011.516	14.063	0	2.025.579
SIMIM	24.049.555	22.921	5.832	24.078.309
SOFAM	2.063.494	361.619	2.737	2.427.850
T. JANSSENS	238.108	4.691	0	242.799
VEWA	3.853.413	0	0	3.853.413
TOTAAL	**281.497.633**	**28.552.311**	**1.851.273**	**312.569.812**[9]

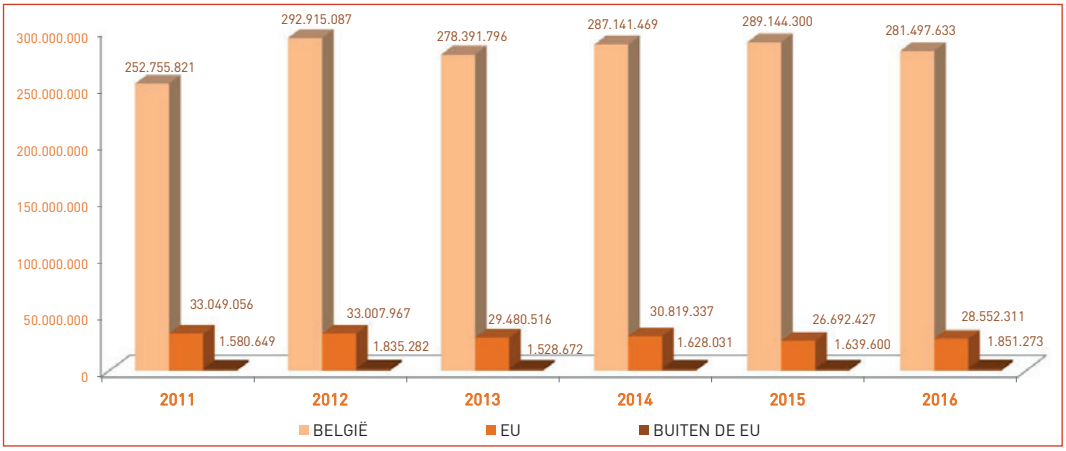
Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

Tabel 2 en de bijbehorende grafiek 3 geven de territoriale opsplitsing weer van de in 2016 geïnde bedragen per beheersvennootschap. Een ontvangen betaling van een buitenlandse zustervennootschap wordt in de regel beschouwd als afkomstig van het land waarin deze vennootschap gevestigd is.

- 90,06 % van de inningen gebeurde binnen België. Hiervan nemen SABAM, Auvibel en Simim samen 60 % voor hun rekening;
- De beheersvennootschappen hebben 9,13 % van de rechten binnen de Europese Unie geïnd;
- Slechts 0,59 % van de rechten werd buiten de Europese Unie geïnd.

Grafiek 3. Territoriale uitsplitsing van de globale geïnde bedragen van 2011 tot 2013

In euro.

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

9 Som van de drie categorieën is niet gelijk aan 312.569.812 euro aangezien er een bedrag voor ALMO staat dat niet is toegewezen aan een categorie.

1.2.2. Verdeelde en aan de rechthebbenden betaalde bedragen

In de zin van de wet[10] zijn de bedragen verdeeld vanaf het moment dat ze zijn toegekend aan individuele rechthebbenden. De tabellen onder deze titel bevatten de bedragen die niet enkel verdeeld, maar ook effectief betaald zijn aan de rechthebbenden.

Zoals bij de geïnde rechten (tabel 1) wordt er een onderscheid gemaakt tussen de betaalde rechten en de gecorrigeerde betaalde rechten (zonder de dubbeltelling van Auvibel en Reprobel). Het gecorrigeerde totaal ligt ongeveer 46 miljoen euro lager dan de som van de individuele totalen van alle beheersvennootschappen. Dit is logischerwijze hetzelfde verschil als in tabel 1.

Tabel 3. Verdeelde en aan de rechthebbenden betaalde bedragen per beheersvennootschap

In euro, tenzij anders vermeld.

	2012	2013	2014	2015	2016	2016 in %
AGICOA	14.870.209	21.986.851	20.150.331	17.753.474	21.029.938	8,07
ALMO[11]	/	/	/	/		0,00
ASSUCOPIE	997.385	987.100	912.900	1.138.885	768.562	0,29
AUVIBEL	22.911.609	23.503.130	25.970.311	25.933.967	22.796.164	8,74
BAVP	3.951.633	3.864.968	5.953.970	4.312.432	5.976.373	2,29
COPIEBEL	2.011.065	2.553.020	1.391.273	943.094	5.849	0,00
COPIEPRESSE	793.466	2.244.180	1.086.828	1.188.790	1.108.377	0,43
deAUTEURS	18.921	333.833	1.200.481	2.171.334	3.036.954	1,16
GÜFA	40.826	36.254	31.450	23.309	23.950	0,01
IMAGIA	1.576.399	1.418.621	1.613.561	1.361.493	1.746.641	0,67
LIBRIUS	938.149	3.595.568	881.566	3.039.960	1.377.426	0,53
LICENSE2PUBLISH	2.172.021	3.474.845	2.150.033	1.910.149	2.065.258	0,79
PLAYRIGHT	3.422.600	5.912.853	28.266.619	24.864.438	20.338.111	7,80
PROCIBEL	1.976.810	2.006.360	4.562.270	996.700	2.577.179	0,99
REPRO PP	423.185	529.912	609.729	179.247	951.056	0,36
REPROBEL	30.508.272	21.884.175	20.031.183	17.136.606	23.274.991	8,93

10 Zie memorie van toelichting bij de wet van 10 december 2009 tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van de rechten betreft, Gedr. St., Kamer, 2008-2009, Doc. 52 2051/001.

11 De Controledienst beschikt niet over de cijfers van Almo.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

	2012	2013	2014	2015	2016	2016 in %
REPROPRESS	0	3.027.612	0	0	176.845	0,07
SABAM	98.328.288	99.554.616	98.404.076	132.412.687	106.759.989	40,95
SACD	14.789.614	15.527.915	16.291.279	13.720.794	16.578.191	6,36
SAJ-JAM	1.008.485	519.417	2.935.686	544.613	1.420.249	0,54
SCAM	5.412.451	5.333.097	6.001.048	6.544.968	7.646.071	2,93
SEMU	1.011.327	1.548.611	1.042.135	1.107.721	1.229.453	0,47
SIMIM	14.273.254	14.766.657	14.379.475	21.692.019	16.476.084	6,32
SOFAM	978.310	1.165.571	1.690.885	1.366.281	1.147.845	0,44
T. JANSSENS	177.420	193.205	161.538	179.760	158.168	0,06
VEWA	2.209.083	2.334.025	2.080.599	1.955.118	2.016.914	0,77
Totaal	**224.800.782**	**238.302.397**	**257.799.223**	**282.477.841**	**260.686.638**	**100**
Gecorrigeerd totaal	**171.380.900**	**192.915.092**	**211.797.729**	**239.407.268**	**214.615.483**	

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat:

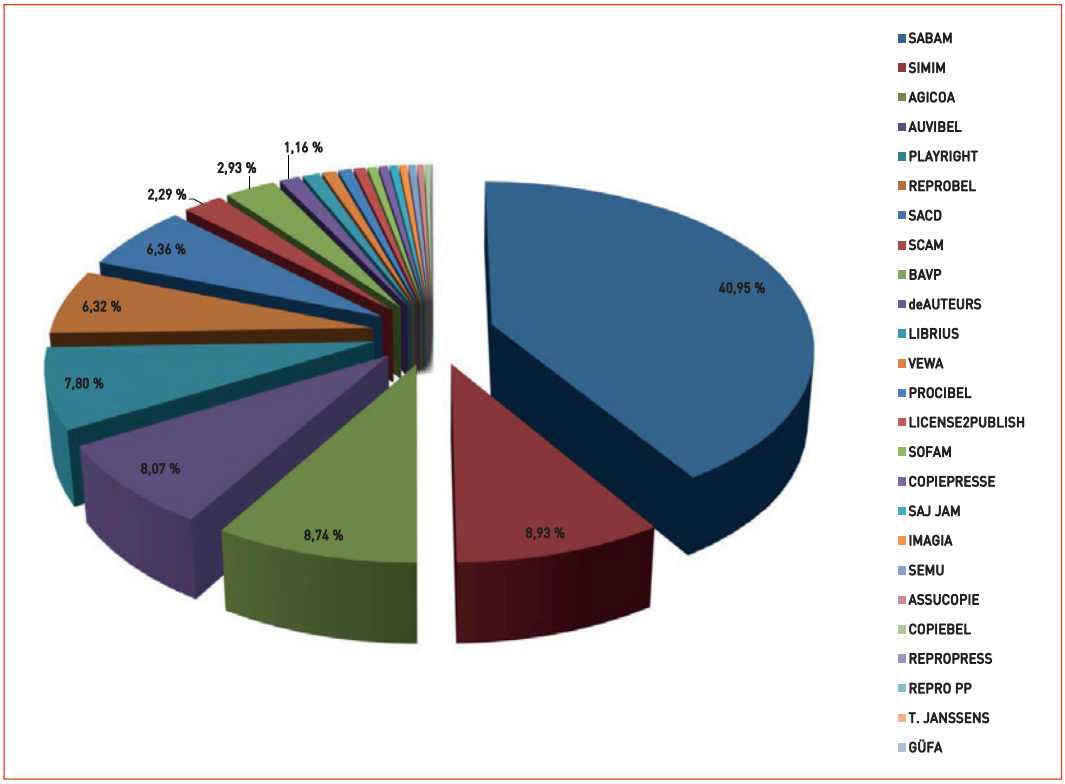
- SABAM instaat voor 40,95 % van de totaal uitbetaalde bedragen. Ten opzichte van 2015 is er een daling van ongeveer 25,6 miljoen euro, ofwel bijna 20 % minder;
- Vervolgens zijn Reprobel (8,9 %), Auvibel (8,7 %), Agicoa (8 %) en Playright (7,8 %) de beheersvennootschappen die nog een aanzienlijk deel van de totale uitbetaling uitvoeren;
- De betaalde bedragen zijn in 2016 met 8 % afgenomen in vergelijking met 2015. Dit percentage is berekend op de 'totale' bedragen, en niet op het gecorrigeerde bedrag (dat ook is afgenomen met 10 %). Dit valt voornamelijk te verklaren door het verschil in uitbetalingen van SABAM in vergelijking met 2015;
- Repropress heeft in 2016 haar rechthebbenden uitbetaald, na 2 opeenvolgende jaren zonder uitbetalingen. De reden van het uitblijven van betalingen aan de rechthebbenden was een geschil met de beheersvennootschap ReproPP over de toewijzing van de reprografiegelden, geïnd door Reprobel. Dit geschil werd uiteindelijk via arbitrage beëindigd in 2017;
- De uitbetalingen van ReproPP liggen significant hoger in 2016 (+431 %). Dit betrof onder meer de uitbetaling van een provisie die ReproPP initieel had ingehouden op de reprografierechten, alsook een deel van haar reserves;
- De stijging van de uitbetalingen bij SAJ-JAM en Procibel zijn eveneens opmerkelijk, deze betreffen respectievelijk +161 % en +159 %. Wat Procibel betreft, wordt de stijging voornamelijk verklaard door het feit dat de in 2015 uitbetaalde bedragen klein waren

in vergelijking met andere boekjaren. Net als andere beheersvennootschappen betaalt Procibel de rechthebbenden pas uit na een factuur te hebben ontvangen voor de bedragen die aan hen zijn toegekend;

- Copiebel heeft amper uitbetalingen aan haar rechthebbenden gedaan in 2016. In totaal werd er 5.849 euro uitbetaald. Dit volgt uit een bewarende maatregel in het kader van het arrest van het Hof van Justitie C-572/13, HP tegen Reprobel;
- Er werd door de beheersvennootschappen opgemerkt dat deze bedragen gebaseerd zijn op de effectieve overschrijvingen naar de rechthebbenden. Het kan met andere woorden voorkomen dat er in boekjaar X bepaalde bedragen al geboekt staan, maar nog niet betaald werden. De betaling gebeurt na de afsluiting van het boekhoudjaar, en bijgevolg worden deze transacties opgenomen in de uitbetalingen van boekjaar X+1.

Grafiek 4. Verdeelde en aan de rechthebbenden betaalde bedragen per beheersvennootschap in 2016

In % van het totaal.

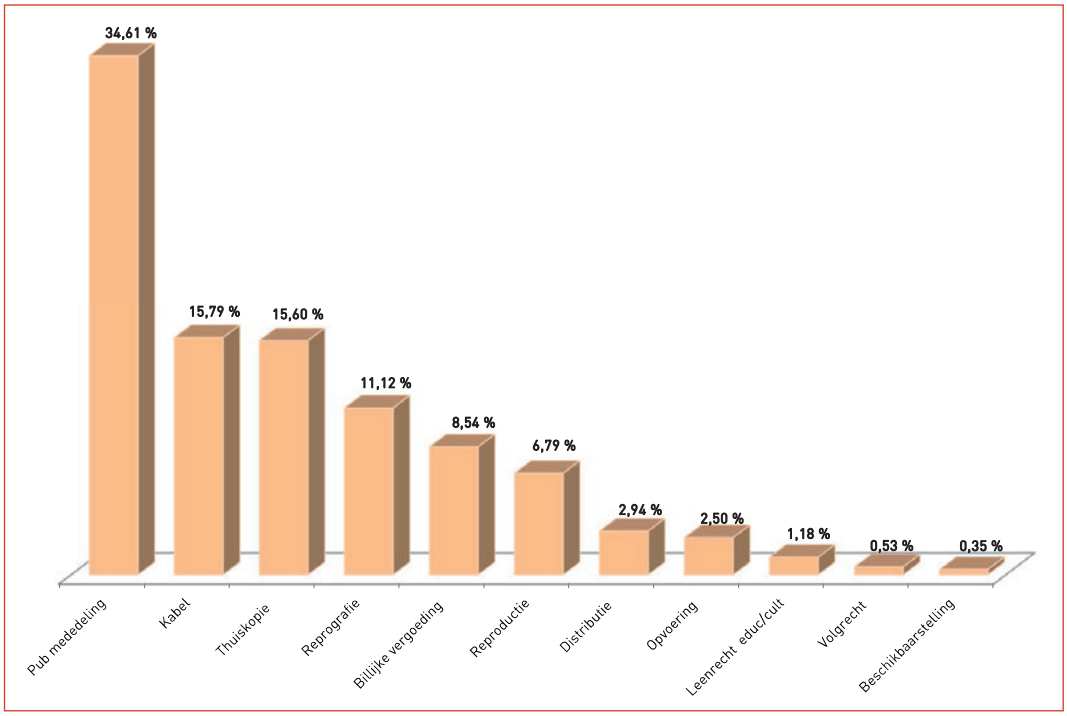

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Grafiek 5.1. Uitsplitsing van de uitbetaalde rechten per exploitatiewijze in 2016

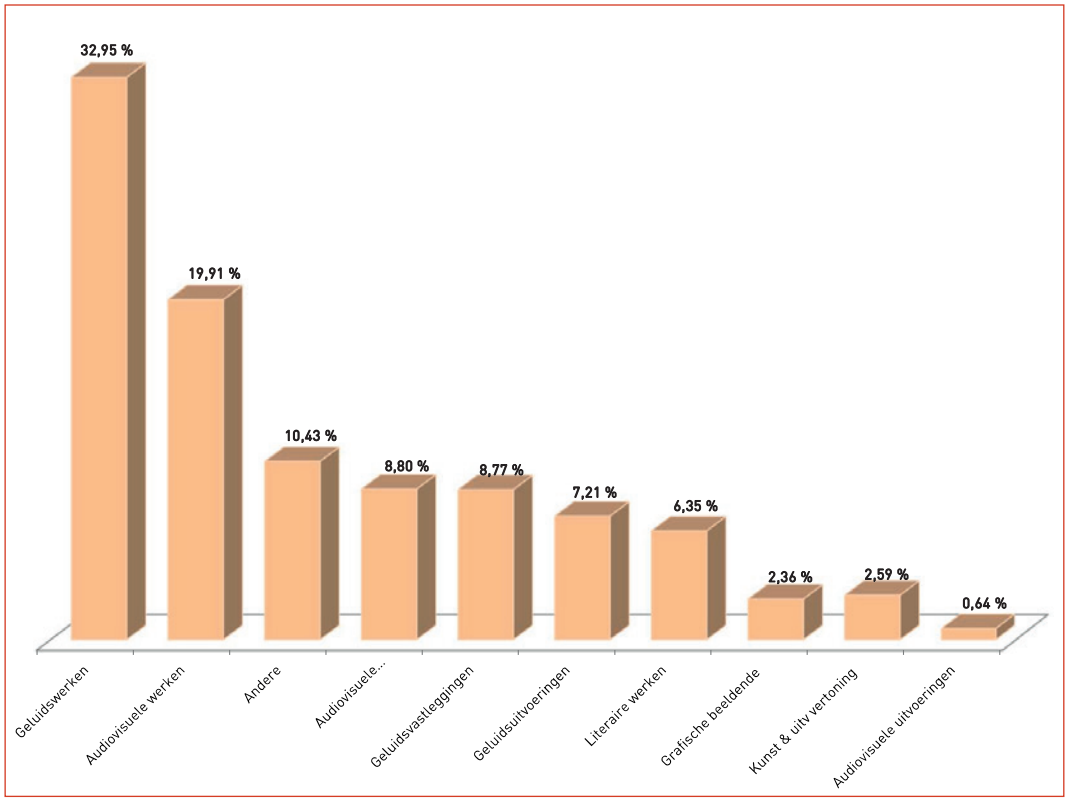
In %.

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

Grafiek 5.2. Uitsplitsing van de uitbetaalde rechten per categorie van werken of prestaties in 2016

In %.

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

Grafiek 5.2 vergelijkt de categorieën van werken/prestaties. Het valt op dat geluidswerken en audiovisuele werken het leeuwendeel uitmaken van de uitbetaalde rechten. De categorie 'andere' verdient hier extra aandacht. Deze grafiek moet samen worden bekeken met grafiek 2.2, die de geïnde rechten per categorie weergeeft. Daarin zag men dat de beheersvennootschappen aangaven dat de inningen hoofdzakelijk behoorden tot de categorie 'andere'. In bovenstaande grafiek is deze categorie opgeschoven naar de vierde plaats. Dat wil zeggen dat de beheersvennootschappen bij de uitbetaling van de rechten een beter zicht hebben op de vraag tot welke categorie de desbetreffende rechten behoren. Dat is ook logisch. Bovendien is er een sterke evolutie in vergelijking met 2015. Toen was de categorie 'andere' ook de grootste bij de uitbetaalde rechten. Hieraan merkt de Controledienst dat de cijfers nauwkeuriger worden ingevuld. Men moet echter voorzichtig zijn met conclusies te trekken uit de tendensen tussen opeenvolgende boekjaren.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 4. Territoriale uitsplitsing van de in 2016 betaalde rechten per beheersvennootschap [12]

In euro.

	BELGIË	EU (BEHALVE BE)	BUITEN DE EU	TOTAAL
AGICOA	4.412.885	12.817.202	3.799.850	21.029.938
ALMO [13]	/	/	/	/
ASSUCOPIE	768.561	0	0	768.562
AUVIBEL	22.796.164	0	0	22.796.164
BAVP	5.228.781	732.221	15.372	5.976.373
COPIEBEL	5.849	0	0	5.849
COPIEPRESSE	1.108.377	0	0	1.108.377
deAUTEURS	3.036.954	0	0	3.036.954
GÜFA	23.950	0	0	23.950
IMAGIA	1.746.641	0	0	1.746.641
LIBRIUS	1.377.426	0	0	1.377.426
LICENSE2PUBLISH	2.065.258	0	0	2.065.258
PLAYRIGHT	5.800.416	13.524.232	1.013.463	20.338.111
PROCIBEL	2.577.179	0	0	2.577.179
REPRO PP	869.678	81.378	0	951.056
REPROBEL	21.824.398	1.239.055	211.538	23.274.991
REPROPRESS	176.845	0	0	176.845
SABAM	58.012.438	36.375.747	12.371.804	106.759.989
SACD	16.578.191	0	0	16.578.191
SAJ-JAM	1.420.249	0	0	1.420.249
SCAM	7.646.071	0	0	7.646.071
SEMU	1.065.608	158.073	5.772	1.229.453

12 De betalingen uitgevoerd vanaf het Belgische grondgebied bestemd voor begunstigden die eveneens op dat grondgebied gevestigd zijn, zijn in België betaalde rechten. Specifiek wat betreft SACD en SCAM doelt het begrip 'betalingen met bestemming België' op betalingen uitgevoerd in België vanaf de Belgische zetels van die vennootschappen op grond van de zowel in Brussel als in Parijs uitgevoerde verdelingen. De betalingen naar de buitenlandse zustervennootschappen worden beschouwd als bestemd voor de landen waar deze vennootschappen gevestigd zijn. De betalingen aan entiteiten met een structuur met internationale vertakkingen worden uitgevoerd op de plaats waar de betaling door de beheersvennootschap wordt uitgevoerd.

13 De Controledienst beschikt niet over deze cijfers voor Almo.

	BELGIË	EU (BEHALVE BE)	BUITEN DE EU	TOTAAL
SIMIM	16.476.084	0	0	16.476.084
SOFAM	1.118.691	28.576	578	1.147.845
T. JANSSENS	63.942	90.917	3.309	158.168
VEWA	2.016.914	0	0	2.016.914
TOTAAL	**178.217.551**	**65.047.400**	**17.421.685**	**260.686.638**

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

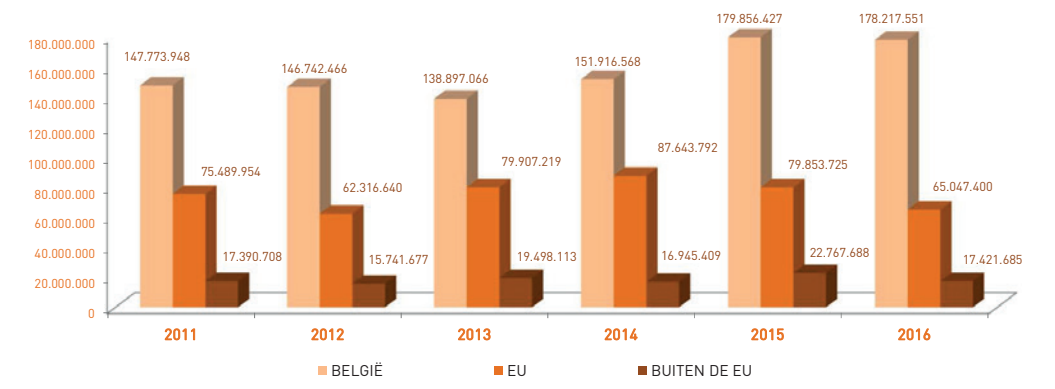
Tabel 4 en grafiek 6 met betrekking tot de territoriale uitsplitsing van de betaalde rechten volgen dezelfde logica als de eerder aangehaalde respectievelijke cijfers van de inningen. De meeste uitbetalingen gebeuren binnen België, en SABAM staat in de drie categorieën bovenaan. Bij Agicoa en PlayRight zijn de betalingen in de categorie EU hoger dan deze voor België. Playright int rechten binnen België waarvan de rechthebbenden zich hoofdzakelijk in het buitenland bevinden. Dit gaat bijvoorbeeld om de situatie waarin het lied van een Franse artiest gespeeld wordt op de Belgische radio. Er zijn negen beheersvennootschappen die een deel van hun geïnde rechten aan het buitenland uitbetalen.

De totale betaalde en verdeelde rechten naargelang de geografische uitsplitsing, uitgedrukt in percentages:

- 68,36 % werd betaald en verdeeld in België;
- 24,95 % binnen de Europese Unie;
- en slechts 6,68 % buiten de Europese Unie.

Grafiek 6. Territoriale uitsplitsing van de globale betaalde bedragen van 2011 tot 2016

In euro.

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

1.2.3. Schuld van de beheersvennootschappen aan de rechthebbenden

De schuld aan de rechthebbenden is samengesteld uit de bedragen die door de beheersvennootschappen aan de rechthebbenden moeten worden betaald, maar dat nog niet zijn. Zij bestaat uit:

1. schulden gefactureerd aan de gebruikers, in afwachting van inning;

2. geïnde rechten die nog moeten worden verdeeld op basis van de verdelingsregels; de termijn tussen de inning en de betaling van de rechten verschilt naargelang het feit of ze toekomen aan een welbepaalde rechthebbende (bijvoorbeeld een theaterauteur), dan wel of ze volgens verdeelsleutels moeten worden verdeeld aan talrijke rechthebbenden van wie de werken of prestaties moeilijk te identificeren of te bepalen zijn (bijvoorbeeld de prestaties van uitvoerende kunstenaars die een hoofdartiest begeleiden tijdens sommige opnames). Indien de verdeling meer dan 24 maanden in beslag neemt, voorziet de regelgeving[14] in een verplichting om dit te vermelden en te rechtvaardigen in het jaarverslag;

3. rechten die aan de rechthebbenden werden toegekend, maar die door hen nog niet werden opgeëist. Dat is het geval wanneer de vennootschap betaalt op basis van een factuur die door de rechthebbende wordt voorgelegd: de vennootschap kent aan elke rechthebbende het bedrag toe dat hem toekomt, stelt hem/haar daar vervolgens van in kennis met het verzoek dat bedrag te factureren aan de beheersvennootschap, en betaalt onmiddellijk na ontvangst van de factuur. Zolang er geen factuur is, blijft het geld dus in de vennootschap;

4. rechten geïnd in het kader van een wettelijke licentie of een verplicht collectief beheer en gereserveerd voor rechthebbenden die hun rechten niet hebben toevertrouwd aan een beheersvennootschap. Die bedragen blijven in de vennootschap tot ze worden opgeëist door de rechthebbenden die er houder van zijn of tot de vennootschap ze beschouwt als niet-toewijsbare rechten en ze verdeelt aan de rechthebbenden van dezelfde categorie[15];

5. andere gereserveerde rechten;

6. financiële opbrengsten die voortvloeien uit het beheer van de rechten. Die maken deel uit van het vermogen van de rechthebbenden en worden dus ondergebracht bij de passiva in de rubrieken van de schuld van de vennootschap aan de rechthebbenden.

14 Artikel XI.252, §2 WER.

15 Conform artikel XI.254 WER.

Tabel 5. Schuld aan de rechthebbenden per beheersvennootschap

In euro, tenzij anders vermeld.[16]

	2012	2013	2014	2015	2016	2016 in %
SABAM	175.980.202	175.319.872	196.053.515	280.447.881	293.636.478	44,27
AGICOA	57.029.245	60.159.327	62.939.467	67.931.170	68.136.968	10,27
PLAYRIGHT	102.321.150	107.097.491	84.070.698	71.740.231	62.854.866	9,48
SACD	13.555.407	34.511.421	54.883.688	54.745.696	50.878.139	7,67
SIMIM	31.504.749	35.191.276	39.547.256	37.323.901	39.836.418	6,01
REPROBEL	34.036.098	19.935.554	35.969.167	40.376.058	35.548.039	5,36
AUVIBEL	32.915.483	32.580.693	37.889.425	36.136.332	34.437.513	5,19
PROCIBEL	14.481.800	16.574.839	16.323.258	19.432.565	20.269.863	3,06
SCAM	2.843.926	2.948.194	10.590.115	10.956.446	11.467.265	1,73
VEWA	7.829.532	7.794.832	7.550.766	8.999.300	8.616.604	1,30
LIBRIUS	3.651.477	2.380.677	3.544.465	4.442.129	6.821.822	1,03
SOFAM	4.703.380	4.673.717	4.501.598	4.678.450	4.805.016	0,72
SAJ-JAM	4.322.463	5.142.803	4.470.218	5.252.431	4.305.216	0,65
BAVP	6.252.706	4.881.222	4.858.190	4.303.434	3.814.789	0,58
SEMU	2.828.857	2.520.995	2.675.875	3.082.793	3.248.930	0,49
COPIEBEL	1.947.861	2.111.384	1.137.048	1.668.386	3.058.443	0,46
IMAGIA	2.095.021	2.623.361	2.502.126	3.018.466	2.868.752	0,43
COPIEPRESSE	1.246.950	1.227.103	1.449.519	2.336.608	2.080.734	0,31
ASSUCOPIE	2.173.463	1.982.522	1.490.666	1.181.248	1.785.275	0,27
deAUTEURS	14.573	154.471	705.390	811.062	1.641.354	0,25
REPROPRESS	3.837.544	942.444	530.925	1.272.134	1.138.067	0,17
LICENSE2PUBLISH	199.582	166.021	1.140.082	659.425	1.049.373	0,16
REPRO PP	1.781.701	3.086.896	4.402.888	1.839.062	882.044	0,13
T. JANSSENS	41.581	26.254	45.343	19.728	29.385	0,00
Totaal	**507.594.751**	**524.033.369**	**579.271.688**	**662.654.935**	**663.211.350**	**100**

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

De totale schuld (aan de rechthebbenden) van de beheersvennootschappen bedraagt meer dan 663 miljoen euro. Hiervan is 44 % voor rekening van SABAM.

16 Deze tabel bevat de reële schuld van de beheersvennootschappen tegenover de rechthebbenden bij de afsluiting van de laatste vijf boekjaren. Voor de vennootschappen ALMO en GÜFA is de schuld aan de rechthebbenden niet bekend.

Bij deze tabel van de schulden is het belangrijk om op te merken dat het cijfer van de schuld van SABAM voor het jaar 2015 werd aangepast ten opzichte van het vorige jaarverslag van de Controledienst. Het bedrag van 2015 wordt verhoogd met 66,7 miljoen en met 68,3 miljoen voor 2016.

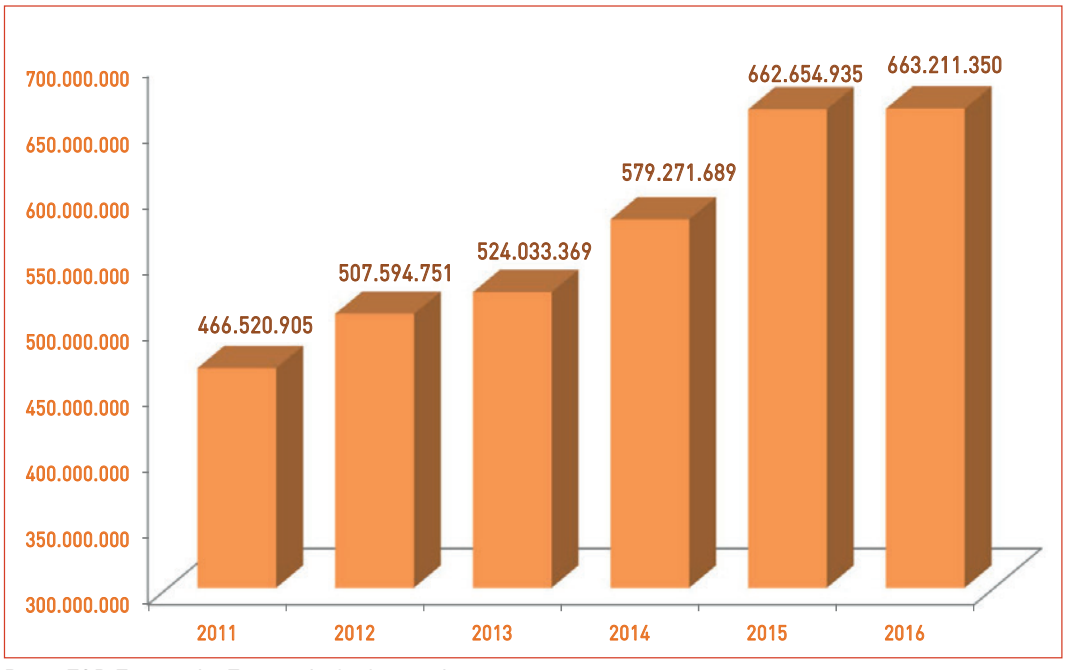
Deze stijging is het resultaat van een verkeerde categorisering van de schulden op het passief in de jaarrekening van SABAM.

De grootste procentuele stijging van de schulden wordt opgetekend bij deAuteurs. De schuld stijgt met 102 % in vergelijking met 2015, gevolgd door Copiebel (83 %), en License2Publish (59 %). Deze stijging moet samen worden bekeken met de veranderingen bij de inningen en uitbetalingen: deAuteurs heeft haar inningen bijna verdubbeld, terwijl Copiebel haar betalingen heeft uitgesteld.

De schuld in 2016 neemt het meeste af bij ReproPP (52 %). Eveneens moet Playright vermeld worden, met een daling van de schuld van 12 % ten opzichte van 2015 tot net iets minder dan 63 miljoen. In vergelijking met 2013 is haar schuld aan de rechthebbenden met meer dan 44 miljoen gedaald.

Grafiek 7. Evolutie van de schuld aan de rechthebbenden 2011 tot 2016

In euro.

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

Tabel 6. Posten van de schuld aan de rechthebbenden

In euro.

Totale schuld 2016	**663.211.351**
A. Schulden met betrekking tot rechten in afwachting van inning	**106.943.414**
B. Te verdelen geïnde rechten	**409.024.719**
1. Niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten	**327.901.039**
2. Voorbehouden te verdelen geïnde rechten	**66.823.116**
3. Te verdelen geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen	**14.300.566**
C. Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling	**135.438.186**
1. Verdeelde geïnde rechten die niet het voorwerp zijn van betwistingen	**102.807.933**[17]
2. Verdeelde geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen	**27.806.012**
3. Niet-verdeelbare geïnde rechten[18] die toegewezen werden aan rechthebbenden van dezelfde categorie	**4.824.240**
D. Financiële opbrengsten die voortvloeien uit het beheer van de geïnde rechten	**11.286.398**

Bron: FOD Economie, Economische Inspectie.

Tabel 6 geeft de posten van de passiefzijde weer waarin beheersvennootschappen hun schulden moeten onderbrengen. De bedragen zijn de sommen van de schulden uit de jaarrekeningen van alle individuele beheersvennootschappen.

Uit deze tabel blijkt dat het leeuwendeel van de schulden op het einde van boekjaar 2016 nog moet worden verdeeld. De sectie B bedraagt 409 miljoen.

De Controledienst heeft de schuld in twee categorieën onderverdeeld. De schulden uit categorie 1 worden gekenmerkt door het feit dat het voor de beheersvennootschap-

17 Dit bedrag omvat onder meer de 68.286.403 euro die overeenstemt met de 10 % die SABAM heft op de verdeelde rechten om die aan de rechthebbenden uit te betalen op het moment dat zij de pensioenleeftijd bereiken. Die 10 % wordt echter niet op alle soorten rechten geheven (zie artikel 8 van het algemeen reglement), het betreft voornamelijk de uitvoeringsrechten.

18 Conform artikel XI.254 WER.

pen mogelijk zal zijn om deze te betalen wanneer alle stappen van het proces zijn afgerond. De schulden uit categorie 2 worden gekenmerkt door het feit dat het voor de beheersvennootschappen niet mogelijk is om ze te betalen. Betaling wordt pas mogelijk indien de bedragen niet langer onder een post van categorie 2 vallen, maar wel onder een post van categorie 1.

Schuld categorie 1 2016	**57,15 %**

Deze categorie omvat de volgende schuldenposten:

- Niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten (B1),
- Verdeelde geïnde rechten die niet het voorwerp zijn van betwistingen (C1), met uitzondering van de geïnde rechten in deze schuldenpost die bestemd zijn voor sociale fondsen voor de pensioenen,[19]
- Niet-verdeelbare geïnde rechten[20] (C3),
- Financiële opbrengsten die voortvloeien uit het beheer van de geïnde rechten (D).

Schuld categorie 2 2016	**42,85 %**

Deze categorie omvat de volgende schuldenposten:

- Schulden met betrekking tot rechten in afwachting van inning (A),
- Voorbehouden te verdelen geïnde rechten (B2),
- Te verdelen geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen (B3),
- Verdeelde geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen (C2),
- De bedragen betreffende de sociale fondsen voor de pensioenen.[21]

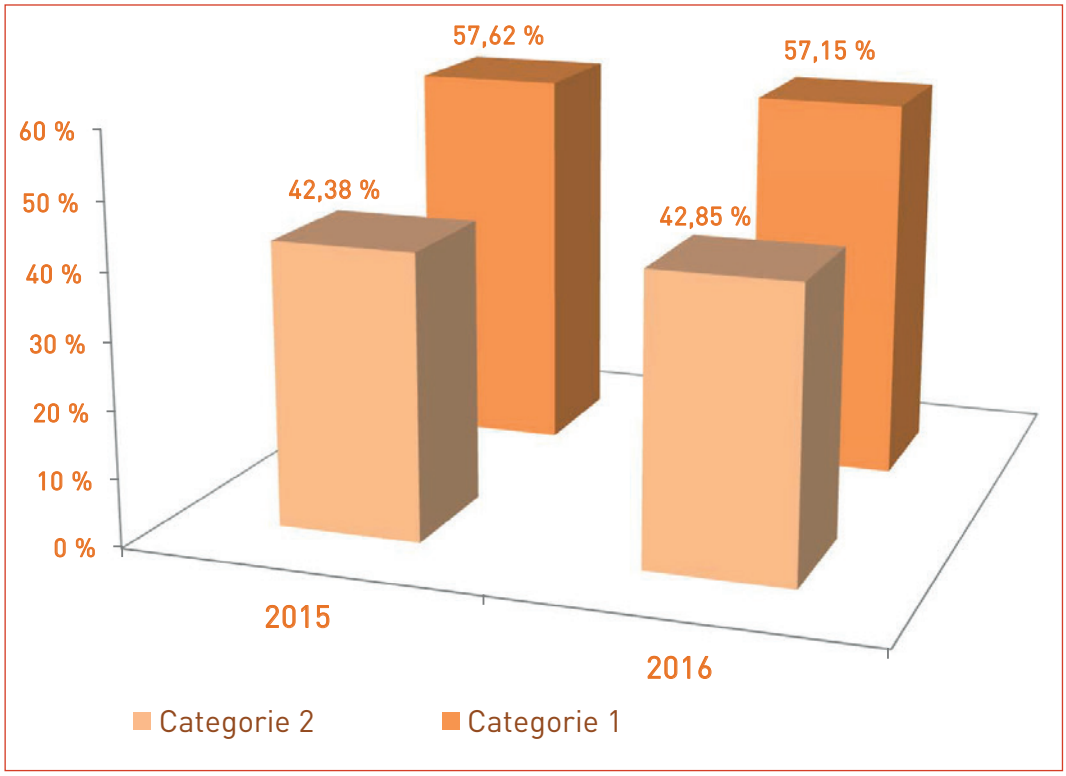
19 Hoewel de bedragen betreffende de sociale fondsen voor de pensioenen boekhoudkundig gezien deel uitmaken van de schuldenpost 'Verdeelde geïnde rechten die niet het voorwerp zijn van betwistingen' (C1), moeten ze volgens de Controledienst niet worden opgenomen in categorie 1 van deze analyse, zodat deze relevanter is.

20 Conform artikel XI.254 WER.

21 Die bedragen worden in principe ondergebracht in schuldenpost C1. Sabam heeft in 2015 een bedrag van 66.713.542 euro aan het sociaal fonds toegekend voor de pensioenen van de rechthebbenden, en 68.286.403 euro in 2016.

Grafiek 8. Categorieën van de schuld

In %.

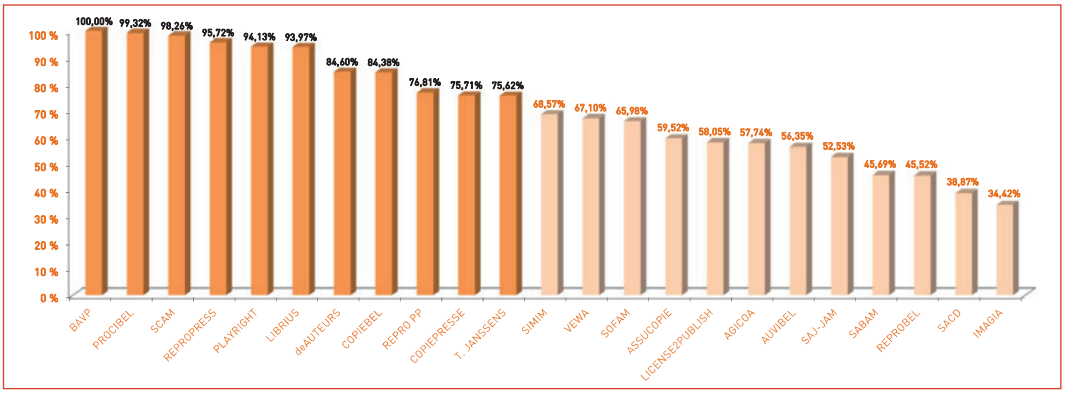
Grafiek 8 maakt een opsplitsing van de schulden in 'betaalbare' en 'niet-betaalbare' schulden, respectievelijk categorie 1 en 2. Uit deze analyse blijkt dat 57 % van de totale schuld in feite kan worden uitbetaald door de beheersvennootschappen aan hun rechthebbenden (categorie 1). De reden waarom deze gelden binnen de vennootschappen blijven, is dat het verdelings- en betalingsproces nog niet is afgerond.

Categorie 2 betreft schulden die om allerlei redenen niet kunnen worden betaald aan de rechthebbenden. Dit zijn bijvoorbeeld gelden die betwist worden in een rechtszaak, of schulden waarvan de beheersvennootschap eenvoudigweg de gelden nog niet heeft ontvangen van de gebruiker van het recht. Deze categorie bedraagt bijna 43 % van de totale schuld aan de rechthebbenden.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Grafiek 9. Categorie 1[22] van de schuld in functie van de totale schuld aan de rechthebbenden per beheersvennootschap

In %.

Hoe hoger het schuldenpercentage in categorie 1, hoe groter de ruimte voor verbetering op het vlak van verdeel- en betaalsnelheid.

1.2.4. Werkingskosten van de beheersvennootschappen

Tot 2014 gaf de ratio 'werkingskosten voor elke beheersvennootschap de verhouding weer tussen de totale kosten enerzijds en de totale ontvangsten (met andere woorden de geboekte rechten, maar ook de andere opbrengsten van exploitatie, de financiële opbrengsten en de uitzonderlijke opbrengsten) anderzijds.

Vanaf 2015 wordt een andere berekeningswijze gehanteerd, waarin de bepaling van artikel XI.256, §2 van het Wetboek van economisch recht (hierna WER) [23] en het verslag aan de koning bij het koninklijk besluit van 25 april 2014 worden weerspiegeld.

De ratio van directe en indirecte kosten wordt berekend ten opzichte van het gemiddelde van de geïnde rechten van de laatste drie boekjaren, en niet meer ten opzichte van de geboekte rechten.

22 Categorie 1 van de schuld omvat de volgende schuldenposten: Niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten (B1), verdeelde geïnde rechten die niet het voorwerp zijn van betwistingen (C1) met uitzondering van de geïnde rechten in deze schuldenpost die bestemd zijn voor sociale fondsen voor de pensioenen, niet-verdeelbare geïnde rechten (C3), financiële opbrengsten die voortvloeien uit het beheer van de geïnde rechten (D).

23 Wet van 8 juni 2017 tot omzetting in Belgisch recht van de Richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt.

Met betrekking tot de directe en indirecte kosten, mogen de volgende zaken niet worden meegenomen in de berekening van de ratio[24]:

- de rechten bestemd voor sociale, culturele en educatieve doeleinden;
- de bijdrage aan het organiek fonds;
- de financiële kosten volgend uit de activiteiten voor rekening van de rechthebbenden.

Zowel de inningen als de kosten die werden gehanteerd om de ratio 'werkingskosten' van de vennootschappen te berekenen, zijn afkomstig uit de gepubliceerde jaarrekeningen van de beheersvennootschappen, meer bepaald van de resultatenrekening en de bijlagen. Die cijfers werden goedgekeurd door de algemene vergaderingen en de commissarissen-revisoren.

De aanzienlijke verschillen tussen de werkingskosten van de beheersvennootschappen kunnen onder meer worden verklaard door de verschillende aard van hun activiteiten.

Tabel 7. Ratio 'werkingskosten' per beheersvennootschap

In %.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Verschil Kosten 2015-2016[25]
AGICOA	9,03	7,46	6,3	6,68	4,51	9,27	105,07
ALMO	/	/	/	/	/	/	
ASSUCOPIE	13,23	13,62	15,83	25,04	20,75	15,94	-5,12
AUVIBEL	4,43	4,53	6,05	4,08	4,71	5,16	7,06
BAVP	8,95	5,96	8,65	11,65	12,38	7,16	-35,74
COPIEBEL	8,15	9,29	11,13	13,89	18,48	23,17	-10,07
COPIEPRESSE	11,49	6,98	8,89	8,66	8,94	6,40	-35,06
deAUTEURS		62,38	5,11	11,56	17,19	14,35	53,00
GÜFA		/	/	/	21,78	21,32	-14,72

24 Zie het koninklijk besluit van 25 april 2014, toelichting in het verslag aan de koning over het artikel 16.

25 De ratio werkingskosten geeft het percentage van de kosten weer in verhouding tot het gemiddelde van de laatste 3 jaren aan inningen. Die ratio komt voort uit artikel XI. 256 van het WER. Aangezien de ratio wordt beïnvloed door de inningen, kan het voorkomen dat de kosten afnemen en de ratio toeneemt of vice versa. Er werd dan ook een kolom toegevoegd om het verschil in kosten tussen 2015 en 2016 weer te geven. Uitgedrukt in euro is het bedrag van de kosten in 2016 dus 1,61 % hoger dan het bedrag van 2015.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Verschil Kosten 2015-2016 [25]
IMAGIA	5,24	7,7	6,64	8,99	9,67	10,73	15,74
LIBRIUS	12,88	7,64	13,08	12,96	10,4	7,06	-18,08
LICENSE2PUBLISH	4,4	2,28	4,37	4,61	6,69	7,55	11,38
PLAYRIGHT	20,35	21,76	23,52	41,05	21,49	23,41	8,99
PROCIBEL	9,76	12,68	12,62	11,29	11,59	9,91	-17,55
REPRO PP	30,66	12,61	10,86	29,26	29,73	28,20	3,79
REPROBEL	12,52	13,75	13,7	11,88	16,04	13,96	-22,58
REPROPRESS	29,69	6,77	65,01	79,04	60,28	47,83	-7,43
SABAM	21,03	20,41	23,49	22,38	20	20,10	1,49
SACD	10,77	13,85	12,04	10,29	11,83	12,41	1,10
SAJ-JAM	33,12	33,38	30,02	23	20,9	21,03	11,23
SCAM	11,06	13,42	13,05	12,99	12,34	11,93	0,80
SEMU	27,47	26,36	27,37	24,62	22,4	22,88	7,18
SIMIM	14,73	17,02	17,47	16,75	16,74	16,67	1,20
SOFAM	22,66	28,68	30,15	26,95	30,73	28,57	-3,73
T. JANSSENS	54,44	55,37	54,47	60,63	20,45	20,46	-4,22
VEWA	5,51	5,32	7,13	7,5	8,19	6,43	-2,19
Gemiddelde	16,12	16,13	17,89	17,70	17,53	16,35	1,61

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Er zijn in totaal 12 beheersvennootschappen die de door de wet opgelegde limiet van 15 % overschrijden. Een dergelijke overschrijding is echter mogelijk indien dit op een volledige, precieze en gedetailleerde wijze gemotiveerd wordt in het jaarlijkse beheersverslag van de vennootschap.[26]

1.2.5. Verdelingssnelheid van de inningen

De Controledienst berekent de gemiddelde verdelingssnelheid van de rechten sinds drie jaar. Na verloop van tijd werd het noodzakelijk de berekeningsformule te herzien, teneinde enerzijds rekening te houden met de preciseringen die aangebracht werden door de nieuwe boekhoudkundige bepalingen (opsplitsing van de schuld aan de rechthebbenden) en anderzijds met verschillende opmerkingen van bepaalde beheersvennootschappen.

26 Voor een verdere analyse hiervan: zie punt 4.1

Uitgaande van het feit dat de niet-voorbehouden te verdelen rechten, boekhoudkundige bedragen zijn waarvan de werkingskosten werden afgetrokken en dat deze kosten tegelijkertijd werden afgetrokken van de inningen waartegenover deze rechten worden afgezet (in tegenstelling tot de voorheen gehanteerde formule), werd de berekeningsformule, die nog steeds uitgedrukt wordt in maanden, gewijzigd in onderstaande zin:

[niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten (op 31.12.201X) / ((inningen 201X – werkingskosten 201X[27]) + (inningen 201X-1 – werkingskosten 201X-1[28]))]

Tabel 8. Verdelingssnelheid van de inningen

In euro, tenzij anders vermeld.

	Niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten	Inningen 2015	Inningen 2016	Werkingskosten 2015[29]	Werkingskosten 2016[30]	Verdelings-snelheid in maanden
AGICOA	35.103.012	17.992.117	22.809.726	502.131	1.029.732	21,45
ALMO		0	0		0	0,00
ASSUCOPIE	1.041.021	1.087.353	1.634.272	111.958	106.229	9,98
AUVIBEL	19.303.519	29.201.780	22.304.623	727.339	778.697	9,27
BAVP	2.769.044	3.678.506	5.516.485	364.271	234.072	7,73
COPIEBEL	1.724.190	1.831.267	1.599.183	200.736	180.523	13,57
COPIEPRESSE	1.046.409	1.712.680	2.242.814	111.279	72.261	6,66
deAUTEURS	277.007	2.482.733	4.425.416	45.794	70.065	0,98
GÜFA		0	0		0	0,00
IMAGIA	932.736	1.723.821	2.075.332	52.671	60.962	6,07
LIBRIUS	5.787.084	4.177.007	4.350.050	280.016	229.392	17,32
LICENSE2PUBLISH	0	2.065.026	2.456.719	0	0	0,00
PLAYRIGHT	50.978.263	19.780.382	18.826.165	3.300.646	3.597.538	38,59
PROCIBEL	19.896.534	4.498.536	3.517.782	484.322	399.326	66,95
REPRO PP	677.467	1.104.994	296.523	101.018	104.850	13,60

27 Het gaat over werkingskosten die, verhoudingsgewijs, betrekking hebben op de niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten, met andere woorden in de mate van de verhouding tussen de niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten en de totale schuld aan de rechthebbenden.

28 Idem.

29 Met betrekking tot niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten (B1).

30 Zie voetnoot 24.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

	Niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten	Inningen 2015	Inningen 2016	Werkingskosten 2015[29]	Werkingskosten 2016[30]	Verdelings-snelheid in maanden
REPROBEL	14.645.032	26.231.453	16.825.443	1.710.871	1.324.518	8,78
REPROPRESS	1.134.707	736.121	539.678	249.503	230.959	34,24
SABAM	114.409.753	148.689.792	144.203.838	11.242.482	11.410.383	10,16
SACD	16.347.542	15.683.184	15.044.229	663.293	670.559	13,35
SAJ JAM	0	662.785	2.189.957	0	0	0,00
SCAM	10.567.320	5.822.619	8.384.029	721.789	727.545	19,88
SEMU	846.955	1.807.317	2.025.579	101.161	108.423	5,61
SIMIM	21.950.827	23.170.970	24.078.309	2.053.565	2.078.155	12,22
SOFAM	3.003.533	1.218.333	2.427.850	326.266	314.089	23,98
T. JANSSENS	22.172	247.597	242.799	40.226	38.528	1,29
VEWA	5.485.662	1.838.647	3.853.413	106.100	103.773	24,02
Totaal	327.949.789	317.445.022	311.870.217	24.944.130	25.345.630	13,55

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

1.2.6. Bijdrage aan het organiek fonds per beheersvennootschap

Het organiek fonds heeft als doel het toezicht op de beheersvennootschappen door de Controledienst te financieren. De grondslag voor de heffing op basis waarvan de bijdrage van elke beheersvennootschap voor 2017 wordt berekend, wordt gevormd door de inningen van 2015. De bijdrage van 2017 bedraagt 0,2 % van de inningen van 2015, behalve voor Auvibel en Reprobel, die 0,1 % bedraagt.

Tabel 9. Bijdrage aan het organiek fonds per beheersvennootschap

In euro.

	Inningen 2015	Bijdragen 2017
AGICOA	17.992.117,36	35.984,23
ALMO	907.223,34	1.814,45
ASSUCOPIE	1.087.352,89	2.174,71
AUVIBEL	29.201.779,71	29.201,78
BAVP	3.678.506,24	7.357,01
COPIEBEL	1.831.267,44	3.662,53
COPIEPRESSE	1.712.680,24	3.425,36
deAUTEURS	2.482.733,45	4.965,47

	Inningen 2015	Bijdragen 2017
GÜFA	31.307,00	62,61
IMAGIA	1.723.821,00	3.447,64
LIBRIUS	4.177.006,93	8.354,01
LICENSE2PUBLISH	2.065.026,48	4.130,05
PLAYRIGHT	19.780.381,83	39.560,76
PROCIBEL	4.498.535,59	8.997,07
REPRO PP	1.104.994,40	2.209,99
REPROBEL	26.231.453,19	26.231,45
REPROPRESS	736.121,00	1.472,24
SABAM	148.689.792,58	297.379,58
SACD	15.683.184,00	31.366,37
SAJ-JAM	662.785,00	1.325,57
SCAM	5.822.619,00	11.645,24
SEMU	1.807.316,79	3.614,63
SIMIM	23.170.970,00	46.341,94
SOFAM	1.218.332,97	2.436,67
T. JANSSENS	247.597,00	495,19
VEWA	1.838.647,00	3.677,29
TOTAL - TOTAAL	**318.383.552,43**	**581.333,86**

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Tabel 9 geeft een overzicht van de bijdrage van elke beheersvennootschap aan het organiek fonds voor 2017. Het totaal aan bijdragen bedraagt 581.333,86 euro. In 2016 bedroeg dat 583.489,80 euro (op basis van de inningen van 2014), en in 2018 zal dat 587.254,20 euro bedragen (op basis van de inningen van 2016).

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

2. Informatie over de acties van de Controledienst

In 2017 heeft de Controledienst de recurrente activiteiten uitgeoefend die voortvloeien uit zijn bevoegdheden zoals vastgelegd door de boeken XI en XV WER.

De betreffende artikelen van de regelgeving organiseren bevoegdheden over machtigingen, informatie, aanbevelingen en adviezen, onderzoeken en sancties.

2.1. Procedures

Zowel om een gelijke behandeling van de gebruikers te garanderen als om de werking van de Controledienst te optimaliseren, worden de competenties van de Controledienst uitgeoefend in het kader van gestandaardiseerde procedures. Zo worden dergelijke procedures toegepast voor de behandeling van klachten en vragen om informatie, voor de voorafgaande kennisgevingen van interne regels (statuten, tarieven, verdelingsregels, ...), voor de controle van de rekeningen en de aangiftes, voor de procedures bij tekortkoming en bij inbreuk, voor de controle van de verdelingen, enz.

2.2. Wijzigingen aan de statuten, tariferings-, innings- en verdelingsregels van de beheersvennootschappen

Overeenkomstig artikel XI.272 WER zijn de beheersvennootschappen van auteursrechten en naburige rechten ertoe gehouden om elke wijziging aan hun statuten, tariferings-, innings- en verdelingsregels ter kennis te brengen van de Controledienst. De beheersvennootschappen moeten deze voorstellen ten minste zestig dagen voorafgaand aan het onderzoek ervan door het bevoegde orgaan[31] van de beheersvennootschap aan de Controledienst voorleggen.

De Controledienst onderzoekt dan de wettelijke grondslag en de conformiteit met de bepalingen uit boek XI WER van het gewijzigde of nieuwe voorstel, om na te gaan of het objectieve parameters bevat en of er sprake is van een billijk en niet-discriminatoir karakter. De Controledienst informeert de beheersvennootschap steeds of er al opmerkingen zijn over het voorstel. Daarenboven kan de beheersvennootschap worden verzocht de opmerkingen van de Controledienst over het voorstel voor te leggen aan het bevoegde orgaan en die eveneens in het proces-verbaal van die vergadering op te nemen.

In 2017 ontving de Controledienst in totaal veertien kennisgevingen van interne regels.

31 Bevoegde orgaan: dit kan de Raad van Bestuur, de Algemene Vergadering, ... zijn.

2.2.1. Statuten

In 2017 hebben vier beheersvennootschappen een wijziging aangebracht aan hun statuten. Deze gewijzigde voorstellen zijn telkens ook gepubliceerd in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad.

De beheersvennootschap Reprobel heeft een grondige aanpassing doorgevoerd aan haar statuten en organieke documenten. Zo werd het doel van de beheersvennootschap aangepast en werden de interne regels van de beheersvennootschap afgestemd op het nieuwe regelgevende kader. Ingevolge de wet van 22 december 2016 werd de reprografieregeling namelijk gewijzigd[32].

PlayRight heeft enkele aanpassingen aan haar statuten aangebracht. Het ging hierbij om enkele kleine correcties om de Franstalige versie van haar statuten in overeenstemming te brengen met de Nederlandstalige versie.

DeAuteurs paste de verwijzingen in haar statuten naar de wetgeving aan conform de huidige bepalingen in het Wetboek van economisch recht.

Tot slot heeft ook Sofam enkele wijzigingen aangebracht aan haar statuten. Deze waren miniem van aard en waren eerder ter verduidelijking.

2.2.2. Tarieven

Er werd enkel door de beheersvennootschap SABAM tariefwijzigingen ter kennis gebracht van de Controledienst in 2017. Deze tariefwijzigingen worden door het bevoegde orgaan van de beheersvennootschap aangenomen en zijn terug te vinden op haar website.

SABAM deelde een voorstel tot aanpassing mee aan het tarief 'bioscopen (tarief 32B)'. De bedoeling is om een verder onderscheid te maken tussen alternatieve content en content waarbij meer gebruik wordt gemaakt van muziek. De berekening wordt gedaan op grond van een basispercentage op de netto box-office. Dit tarief was eind 2017 nog in bespreking met de sector.

Onder het tarief 'muziekuitvoeringen bij film-, videovertoningen, ... (tarief 32A)' werd een verduidelijking ingevoegd. Wanneer tijdens een filmvoorstelling de filmmuziek live wordt gespeeld door een orkest, band, ... dan valt deze vertoning onder het tarief 'concerten (tarief 210)', ofwel onder het tarief 'ernstige muziek (tarief 212)'.

32 Wet van 22 december 2016 tot wijziging van sommige bepalingen van het boek XI van het Wetboek van economisch recht, BS 29 december 2016.

SABAM paste eveneens haar minimumtarieven voor cd-boxsets naar beneden aan. Deze aanpassing is terug te vinden in de brochure 'muziek op geluidsdrager', raadpleegbaar op de website van SABAM.

Tot slot werd er nog een wijziging aangebracht aan de bijzondere voorwaarden onder het tarief 'concerten (tarief 210)'. In het geval van concerttournees (dezelfde muziekgroep speelt in België een reeks concerten, binnen een tijdspanne van drie maanden, waarbij de muziekprogrammatie identiek is, ...) wordt de mogelijkheid geboden om een gegroepeerde aangifte van de ontvangsten te doen. De absolute forfaitaire minima die van toepassing zijn op concerten, worden in het geval van concerttournees tot 50 % van de minima gebracht.

2.2.3. Verdelingsreglementen

De Controledienst ontving zes kennisgevingen van aanpassingen aan het verdelingsreglement.

In 2017 werden er twee ministeriële besluiten gepubliceerd tot goedkeuring van verdelingsreglementen van de beheersvennootschap Auvibel. Gelet op de procedure vervat in de regelgeving moeten de voorstellen van verdelingsreglement voor de thuiskopie vanwege Auvibel worden goedgekeurd door de minister. Dit gebeurt via een ministerieel besluit dat gepubliceerd wordt in het Belgisch Staatsblad.

Bij ministerieel besluit van 30 november 2017 is het verdelingsreglement van 22 juni 2017 van het deel 'uitgevers van werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst' van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik goedgekeurd.[33]

Bij ministerieel besluit van 19 juli 2017 is het verdelingsreglement van 16 maart 2017 van het deel 'auteurs van werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst' van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik goedgekeurd.[34]

Door de beheersvennootschap Reprobel werden er twee verdelingsreglementen ingediend, die vervolgens in 2018 aan de minister ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

Tevens ontving de Controledienst twee kennisgevingen van een beheersvennootschap in het kader van de verdeling van de leenrechtvergoeding onder de uitvoerende kunstenaars, enerzijds voor de fonogrammen en anderzijds voor de audiovisuele werken. Beide reglementen kwamen er ter vervanging van de oude, die slechts een beperkte geldigheidsduur hadden. Beide dossiers waren nog in behandeling eind 2017 en zullen verder worden behandeld in 2018.

33 BS 11 december 2017.

34 BS 10 augustus 2017

2.3. De procedures bij inbreuk

De procedures worden uitvoerig toegelicht in wat volgt.

2.3.1. Procedure retroactieve inning door de billijke vergoeding

Zoals in eerdere jaarverslagen al aan bod is gekomen, werd er een procedure van tekortkoming ingesteld tegen de beheersvennootschappen SIMIM en PlayRight in het kader van een retroactieve inning van de billijke vergoeding. Uit verschillende klachtendossiers kwam naar voren dat de beheersvennootschappen betalingsverzoeken stuurden naar gebruikers die op een voorafgaande periode tot vijf jaar of meer sloegen, zonder dat ze over afdoende bewijzen beschikten dat er de voorgaande jaren ook effectief opgenomen muziek werd afgespeeld.

In 2017 volgde er een administratieve sanctie in dit dossier, waarbij de tekortkoming in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Dit gebeurde op 28 maart 2017. Naar aanleiding van deze publicatie werd er door de betrokken beheersvennootschappen SIMIM en PlayRight een verzoekschrift tot nietigverklaring ingediend bij de Raad van State. Deze procedure is momenteel nog lopende. In de tussentijd hebben de beheersvennootschappen aan de Controledienst meegedeeld dat ze enkel overgaan tot een retroactieve inning indien ze over aanvullende bewijzen beschikken dat er opgenomen muziek werd afgespeeld in de uitbating.

Indien gebruikers van de billijke vergoeding niet akkoord gaan met een betalingsverzoek, kunnen zij een klacht indienen via het meldpunt van de FOD Economie.[35]

2.3.2. Procedure tegen de goedkeuring van een tarief voor internet access providers

In 2017 heeft de Controledienst een procedure tegen SABAM voortgezet. Die vennootschap heeft in 2011 een tarief aangenomen om een auteursrechtelijke vergoeding te heffen bij internet access providers voor het verlenen van toegang tot haar repertoire. Dat tarief beoogde de activiteit van de toegangsproviders als dusdanig. Het betreft dus niet de bijkomende prestaties zoals het aanbieden van televisiezenders of betaalfilms on demand.

De Controledienst schat dat die inning een jaarlijks bedrag vertegenwoordigt van ruim 57 miljoen euro enkel en alleen voor het repertoire van SABAM.

De Controledienst heeft zich tegen dat tarief verzet omdat het verlenen van toegang tot het internet geen mededeling aan het publiek van beschermde werken uitmaakt in de zin van artikel XI.165, §1, vierde lid van het WER, en dat uitgaan van het tegendeel

35 Specifiek is er een scenario auteursrechten op het portaal van het Meldpunt. Het scenario 'betwisting factuur of betalingsverzoek van een beheersvennootschap' dient te worden aangeklikt – vervolgens 'Ik heb een factuur of een betalingsverzoek gekregen voor activiteiten van enkele jaren geleden'

zou ingaan tegen de e-commerce-richtlijn die de aansprakelijkheid van de internet access providers beperkt (art. 12 van de Richtlijn 2000/31, artikel XII.17 van het WER).

De Controledienst heeft daarover een waarschuwing gericht aan SABAM op 20 augustus 2012. Op initiatief van SABAM kende deze zaak een gerechtelijk vervolg, dewelke geleid heeft tot twee uitspraken van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel (uitspraak in kort geding van 26 oktober 2012 en vonnis ten gronde van 26 april 2013) en twee uitspraken van het hof van beroep van Brussel (2 arresten van 12 september 2014). Aan het einde van die procedures werd de toepassing van een administratieve procedure gevalideerd, zonder dat er evenwel uitspraak werd gedaan over de wettigheid van het tarief.

Om de kwestie over de wettigheid van het tarief juridisch te beslechten, heeft de staat op 16 oktober 2013 een vordering tot staking ingesteld. Drie providers zijn vrijwillig in deze procedure tussengekomen. Bij vonnis van 13 maart 2015 heeft de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel SABAM ertoe verplicht haar onwettige tarief stop te zetten. Hij oordeelde dat de Belgische staat terecht van mening is dat de IAP's geen mededelingen aan het publiek doen (punt 56). Op 27 april 2015 heeft SABAM beroep ingesteld tegen die beslissing. Bij arrest van 3 juni 2016 heeft het hof van beroep vervolgens de onwettigheid van het tarief bevestigd. Aangezien SABAM een subjectief recht op vergoeding aanvoerde als tegenprestatie voor de toestemming voor het gebruik van haar repertoire, heeft de rechtbank geoordeeld dat het subjectieve recht van de auteur om de in artikel XI.165, §1, 4 WER bedoelde mededeling aan het publiek toe te laten of te verbieden, daarbij echter niet voorziet in het subjectieve recht voor de auteur om derden een vergoeding op te leggen in het geval toestemming wordt verleend (punt 12). Het hof merkte ook op dat als SABAM namaak had ingeroepen, een dergelijke vordering wegens namaak of burgerlijke aansprakelijkheid trouwens onvermijdelijk de kwestie van de vrijstelling van aansprakelijkheid als bedoeld in artikel XII.17 WER zou hebben opgeworpen (punt 16). Op 23 september 2016 heeft SABAM cassatieberoep ingesteld tegen het arrest van 3 juni 2016. Met zijn arrest van 20 oktober 2017 heeft het Hof van Cassatie dat beroep verworpen door te oordelen dat SABAM, die de toestemming heeft gegeven om de werken uit haar repertoire te communiceren, niet louter uit artikel XI.165, §1, vierde lid WER het recht kan halen om eenzijdig de betaling van een vergoeding op te leggen die zij in haar tarief heeft vastgelegd.

2.3.3. Afsluiting van de procedures met betrekking tot de jaarrekeningen 2015

Artikel III.82 WER verplicht de vennootschappen ertoe een boekhouding te hebben die passend is voor hun activiteiten, en artikel XI.248/9, §3 WER verbiedt de beheersvennootschappen gebruik te maken van het standaardrekeningschema en legt het gebruik op van het schema dat voortkomt uit het koninklijk besluit van 25 april 2014. Overtredingen op de bepalingen van de artikelen III.82 WER worden strafrechtelijk bestraft op grond van artikel XV.75 WER.

Desondanks hebben zeven beheersvennootschappen voor hun jaarrekeningen 2015 geen gebruikgemaakt van het specifieke model van jaarrekening voor beheersvennootschappen. In 2016 en 2017 werden dan ook procedures opgestart. In het kader van die procedures hebben de betrokken beheersvennootschappen hun argumenten gegeven en/of hebben zij geregulariseerde jaarrekeningen voorgelegd. In 2017 werd dit geschil volledig opgelost en werden de procedures die waren opgestart afgesloten. Al naargelang het geval hebben de betrokken vennootschappen immers jaarrekeningen voorgelegd conform het KB van 25 april 2014, of zijn ze niet langer verplicht dat te doen op grond van de wet van 8 juni 2017. Die wet stelt collectieve beheerorganisaties **zonder bijkantoor in België**[36] alsook de onafhankelijke beheerentiteiten vrij van een dergelijke verplichting.

2.3.4. Waarschuwingsprocedure wegens financiële tekortkoming

In de loop van 2017 werd naar aanleiding van een financiële tekortkoming in hoofde van een beheersvennootschap een waarschuwingsprocedure opgestart.

Na een analyse van de financiële situatie van de vennootschap en het verhoren van de zaakvoerders, is de Controledienst met name van oordeel dat de vennootschap haar geïnde rechten voor verkeerde doeleinden heeft aangewend, zodat hiermee de uitbetaling aan de rechthebbenden in het gedrang komt. Ook het gebrek aan liquide middelen zorgt ervoor dat de beheersvennootschap tekortdoet aan haar verplichting om te handelen in het belang van haar rechthebbenden.

De waarschuwingsprocedure, die door de controledienst werd opgestart in 2017, zal in 2018 worden voortgezet.

2.4. Behandeling van klachten, vragen om inlichtingen en parlementaire vragen

2.4.1. Klachten

Op grond van art. XI.279 WER beschikt de Controledienst over de bevoegdheid om toezicht uit te oefenen op de toepassing van enerzijds boek XI WER en zijn uitvoeringsbesluiten en anderzijds de statuten en tariferings-, innings- en verdelingsregels door de beheersvennootschappen. In dit kader kunnen gebruikers, rechthebbenden en derden tegen een beheersvennootschap een klacht indienen, die de Controledienst vervolgens gaat onderzoeken, en indien nodig treedt hij op.

36 Volgens artikel XI.246, § 1 WER moeten collectieve beheerorganisaties die een bijkantoor in België hebben artikel XI. 248/9, § 3 WER naleven.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Op grond van de nieuwe wet inzake collectief beheer van 8 juni 2017 zal de Controledienst eveneens de mogelijkheid bezitten om vanaf 1 januari 2018, dag van inwerkingtreding van deze wet, klachten te ontvangen en te behandelen die betrekking hebben op onafhankelijke beheerentiteiten en collectieve beheerorganisaties.

Wanneer er problemen worden ondervonden met een beheersvennootschap, moet deze in de eerste plaats rechtstreeks worden gecontacteerd. Wanneer het antwoord niet afdoende blijkt te zijn of wanneer er geen akkoord kan worden bereikt, kan vervolgens een klacht worden ingediend via het Meldpunt van de FOD Economie. Opdat de klacht rechtstreeks bij de Controledienst zou terechtkomen, kan het best worden gekozen voor het scenario 'auteursrechten – ik heb een probleem dat verband houdt met de inning, de verdeling of het beheer van auteursrechten of naburige rechten'. Per post kan eveneens een klacht worden ingediend. Binnen het scenario auteursrechten worden vervolgens specifieke vragen gesteld, zodat op die manier een beter beeld kan worden gevormd van de klacht. Dit stelt het systeem eveneens in staat al een eerste verduidelijkend antwoord te verstrekken aan de klager alvorens de Controledienst er dieper op ingaat.

Tabel 10. Overzicht van de verschillende klachten per beheersvennootschap

In eenheden.

Beheersvennootschappen	Ingediende klachten 2017, door:		Afgesloten klachten	Gegronde klachten
	gebruikers	rechthebbenden		
Billijke vergoeding (Simim en Playright)	15	/	14	4
SABAM	11	1	10	4
Playright	/	1	1	/

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

In het jaar 2017 heeft de Controledienst in totaal 46 klachten ontvangen. Hiervan hadden er 28 een specifieke beheersvennootschap als voorwerp en waren er 18 meer gericht op licentieverdelers of andere auteursrechtelijke problemen in het algemeen. Hoewel de billijke vergoeding door twee verschillende beheersvennootschappen wordt geïnd, worden in bovenstaande tabel de klachten daarover samengeteld, om dubbeltellingen te vermijden. In 2017 werden dus 15 klachten over de billijke vergoeding ingediend, waarvan ongeveer een vierde gegrond was. Iets minder dan 30 % van alle klachten werd door de Controledienst als gegrond beschouwd. Het ging daarbij bijvoorbeeld om facturen tot het betalen van een tarief voor het afspelen van muziek zonder dat er muziek werd afgespeeld of waarbij de omvang van het gehele terrein als dansvloer in het tarief werd meegerekend, terwijl deze slechts voor een klein deeltje werd ingenomen om te dansen. Ook bijvoorbeeld gevallen waarin een ingebrekestelling, die dus hoge bijkomende kosten met zich meebrengt, de betaling van de debiteur kruist, zijn gevallen die met behulp van de Controledienst worden rechtgezet en die als gegronde klachten worden beschouwd.

2.4.2. Vragen om inlichtingen

Gedurende het jaar 2017 werden 28 vragen om inlichtingen gericht aan de Controledienst. Daarbij ging het bijvoorbeeld om vragen van gebruikers van auteursrechtelijk beschermde werken die meer informatie wensten te verkrijgen over de modaliteiten van gebruik, over de rechtsgrond van betalingsverzoeken en facturen, over de toepasselijke wetgeving en de veranderingen hierin, enz. Daarnaast waren er ook enkele inlichtingsaanvragen van rechthebbenden over de manier waarop ze het best hun rechten kunnen laten gelden bij een beheersvennootschap.

Zeventien inlichtingsaanvragen betroffen algemene vragen over auteursrecht, over licenties en over plagiaat op het net en hadden dus geen specifieke beheersvennootschap als voorwerp. De overige elf hadden betrekking op Reprobel, Sabam, Scam, Semu en de Billijke vergoeding, die wordt geïnd door de twee beheersvennootschappen Simim en Playright.

Tabel 11. Vragen om inlichtingen per beheersvennootschap

In eenheden.

Beheersvennootschap	Aantal vragen om inlichtingen in 2017
REPROBEL	1
SABAM	2
SCAM	1
SEMU	1
Billijke vergoeding (Simim en Playright)	6

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

De meest gestelde vragen zijn opgenomen in een document waarin een antwoord wordt gegeven op verschillende vragen van gebruikers en rechthebbenden van beschermde werken of prestaties.

2.4.3. Parlementaire vragen

In 2017 werden er vier parlementaire vragen behandeld door de Controledienst.

De antwoorden op die parlementaire vragen zijn terug te vinden op de website van de Kamer.

Het ging hierbij zowel om mondelinge als om schriftelijke vragen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Een mondelinge parlementaire vraag had betrekking op de schuld aan de rechthebbenden. Hierbij werden vragen gesteld over de hoogte van deze schuld. Een andere parlementaire vraag handelde over het gebruik van muziek op de werkvloer. Meer specifiek ging het over de vaststellingen die een controleur van een beheersvennootschap heeft gedaan tijdens een controle van een onderneming. Daarnaast werden er cijfers gevraagd over het aantal uitgevoerde controles.

Voorts was er een schriftelijke parlementaire vraag die betrekking had op de verschillende tarieven die SABAM toepast in het kader van podiumkunsten. De vraag handelde over de cumulatie van verschillende tarieven indien het evenement verschillende types van voorstellingen bevat (amateurtheater, stand-up comedy, dansvoorstelling, ...).

Tot slot was er een mondelinge parlementaire vraag waarin o.a. cijfers werden gevraagd over het aantal terugbetalingen dat de beheersvennootschap Auvibel heeft verricht ten aanzien van professionele gebruikers.

3. Acties op eigen initiatief

3.1. Toepassing van het koninklijk besluit van 25 april 2014

Het koninklijk besluit van 25 april 2014[37] had als doel wijzigingen door te voeren in de financiële processen, om een afscheiding te verzekeren tussen het vermogen van de rechthebbenden en dat van de beheersvennootschappen, en om de transparantie te vergroten. Concreet werden met de toepassing van dat KB een hele reeks nieuwe boekhoudkundige vereisten opgelegd, die werden geïntegreerd in het standaardrekeningschema dat door de Nationale Bank van België ter beschikking wordt gesteld. Het resultaat is een specifiek boekhoudschema voor de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten, dat tot stand is gekomen na een lang proces van analyse van de bepalingen van het koninklijk besluit en van het toepassingsgebied ervan.

Het rekeningschema betreffende het boekjaar 2016 bevatte heel wat wijzigingen ten opzichte van het voorgaande schema. Het werd aangepast in functie van:

- het nieuwe model van de Nationale Bank van België, versie 2016, dat de vereisten toepast van de Europese Boekhoudrichtlijn 2013/34/EU van 26 juni 2013, omgezet in Belgisch recht door een wet en een koninklijk besluit die werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30 december 2015;
- correcties van fouten die werden aangetroffen in de versie van het voorgaande boekjaar en op basis van relevante suggesties voor wijzigingen door bepaalde beheersvennootschappen en revisoren;
- de beslissing van de Controledienst om alle totaaltabellen met betrekking tot geografische uitsplitsingen te schrappen, dit om fouten te vermijden die worden veroorzaakt door de veelheid van informatie en om het rekeningschema in kwestie minder zwaar te maken.
- Bovendien werd op het einde van het document een tab 'Controle' toegevoegd. Het past enkele automatische controles toe met betrekking tot de specifieke kenmerken van dat rekeningschema.

Ook het rekeningschema voor het boekjaar 2017 werd aangepast in functie van de opmerkingen van de verschillende beheersvennootschappen tijdens het voorgaande boekjaar. Het is wel de bedoeling dat dat rekeningschema boekhoudkundige ele-

37 KB 25.04.2014 betreffende de administratieve en boekhoudkundige organisatie, de interne controle, de boekhouding en de jaarrekeningen van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten alsook de informatie die zij moeten verschaffen, BS 27.06.2014.

menten bevat die in 2017 werden verzameld. Het koninklijk besluit van 22 december 2017[38], dat in werking is getreden op 1 januari 2018, tot wijziging van het KB van 25 april 2014[39], heeft daar dan ook geen invloed op.

3.2. E-aangifte voor de beheervennootschappen van auteursrechten

Tot 2014 kregen de 26 beheersvennootschappen van auteursrechten per post een papieren versie van een inlichtingenformulier en een aangifteformulier om hun jaarlijkse aangifte bij de Controledienst te doen.

Sinds de aangifte voor het boekjaar 2015 zijn die formulieren vervangen door een enkel onlineformulier 'E-aangifte'. De eerste E-aangifte in juni 2016 is goed verlopen; alle vennootschappen hebben ze naar behoren ingevuld. De gegevens werden gecentraliseerd en efficiënt benut, waardoor een toename van de vragen om informatie kon worden vermeden. De backoffice werd georganiseerd om in 2017 de nieuwe gegevens voor 2016 te verwerken. Die bevat nieuwe functionaliteiten die het beheer van gegevens en documenten verbeteren, alsook de analyse ervan.

Een tweede fase van het project E-aangifte, die erin bestaat automatisch de cijfers te verwerken om statistieken, ratio's en bepaalde specifieke analyses te verkrijgen, werd al gerealiseerd en zou in principe in werking moeten zijn in de loop van 2018.

Daarnaast heeft de Controledienst nieuwe controlebevoegdheden gekregen, zoals bedoeld in de wet van 8 juni 2017[40]. De E-aangifte werd dan ook in die zin aangepast, zodat het eveneens mogelijk werd om een specifieke aangifte te versturen naar de onafhankelijke beheerentiteiten en de centralisatie en verwerking van deze doorgestuurde gegevens te verzekeren.

Op basis van de ervaring in 2016 met de aangifte over het jaar 2015 kon het systeem worden verbeterd en werd er vooruitgang geboekt op de volgende gebieden: de productie van statistieken, de optimalisatie van de specifieke analyses, kwaliteitsverbetering van de controles en contacten.

38 Belgisch Staatsblad 29.12.2017.

39 Ter informatie, het rekeningschema voor het boekjaar 2018 zal de bepalingen bevatten die worden bedoeld door het koninklijk besluit van 22 december 2017, die voornamelijk bestaan in een vereenvoudiging van het vorige model.

40 Wet tot omzetting in Belgisch recht van de Richtlijn 2014/26/EU betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten.

3.3. Controle van de aangiftes

In 2017 heeft de Controledienst de E-aangiftes en de rekeningen voor het jaar 2016 gecontroleerd. Daartoe heeft de Controledienst de checklist met de te controleren elementen geüpdatet.

Die controle heeft ertoe geleid dat er brieven werden verstuurd naar de beheersvennootschappen met opmerkingen, vragen en twee bijlagen. De eerste bijlage bevat alle gecontroleerde elementen. De tweede bijlage bevat de cijfers met betrekking tot de betreffende vennootschap die de Controledienst wil publiceren. De inhoud van de brieven werd besproken tijdens bezoeken ter plaatse bij 19 vennootschappen. In de overige gevallen werd er enkel schriftelijk gecommuniceerd.

De opmerkingen in de brieven aan de beheersvennootschappen gaan over elementen waarvoor de Controledienst vermoedt dat er sprake is van een onregelmatigheid, en de Controledienst verzoekt de vennootschap om het probleem op de door hem aangegeven wijze te verhelpen. Meestal zal er worden gevraagd een element aan te leveren dat ontbreekt in de aangifte (bijvoorbeeld de tabel van de inningsrubrieken overeenkomstig artikel 23 van het KB van 25 april 2014 in het beheersverslag) of om een tekortkoming in de volgende jaarrekeningen te verhelpen (bijvoorbeeld een betere motivering van de overschrijding van de 15 % aan werkingskosten).

De vragen gaan over elementen die de Controledienst niet duidelijk vindt en waarvoor bijkomende verduidelijkingen worden gevraagd.

De Controledienst heeft 140 opmerkingen gestuurd naar alle beheersvennootschappen samen. Aangezien er gelijkaardige opmerkingen werden verstuurd naar meerdere vennootschappen, zijn er 41 verschillende opmerkingen.

De Controledienst heeft ook 137 vragen naar de beheersvennootschappen gestuurd. Aangezien er soortgelijke vragen zijn gericht aan meerdere vennootschappen, zijn er 77 verschillende vragen.

Als reactie op die 277 vragen of opmerkingen heeft de Controledienst antwoorden gekregen op de gestelde vragen, en wat de opmerkingen betreft, hebben de vennootschappen er ofwel het gewenste gevolg aan gegeven, of ze hebben overtuigende argumenten aangevoerd om dat niet te doen.

De opmerkingen hebben vaak betrekking op de verplichte vermeldingen op de website van de vennootschap (15 vennootschappen), de berekening van de werkingskosten (15 vennootschappen), de opstelling van de tabel voorgeschreven door artikel 23

van het KB van 25 april 2014 in het jaarverslag (10 vennootschappen), de verslagen van de revisoren bedoeld in artikel XI.254 (niet-verdeelbare rechten) van het WER (6 vennootschappen) en de noodzaak voor de leden-beheersvennootschappen van Reprobel om de sommen die afkomstig zijn van de buitenlandse inningen van Reprobel als buitenlandse inkomsten te klasseren (7 vennootschappen).

De verschillende opmerkingen en vragen kunnen ook worden gegroepeerd in de 24 onderstaande thema's:

- problemen in verband met verslagen en verklaringen;
- verplichte vermeldingen op de website;
- tegenstrijdigheid tussen verscheidende bedragen vermeld in de rekeningen en in de E-aangiftes, het jaarverslag, de interne balans of wat voortvloeit uit bepaalde overeenkomsten met de Controledienst of uit andere elementen bekend bij de Controledienst;
- problemen in verband met de tarieven die zijn opgenomen in de aangifte;
- problemen in verband met de financiële opbrengsten en lasten en de boeking ervan;
- problemen in verband met de berekening van de ratio, inclusief de ratio werkingskosten;
- voorschotten toegekend aan de rechthebbenden terwijl de Controledienst vaststelde dat het verdelingsreglement hierin niet voorziet;
- problemen met uitsplitsingen;
- vragen in verband met de fiscaliteit;
- ontbrekende of onvolledige documenten in de aangiftes;
- problemen in verband met de motivering van de overschrijding van de verdelingstermijn van 24 maanden;
- problemen in verband met de motivering van de overschrijding van de 15 % aan werkingskosten;
- problemen in verband met de rechten toegekend voor sociale, culturele of educatieve doeleinden;
- problemen in verband met de boeking van de bijdrage aan het organiek fonds;
- problemen in verband met de boeking van de commissie;
- problemen in verband met de scheiding van de vermogens en van de bankrekeningen;
- problemen in verband met het formaat van de rekeningen die bij de Controledienst zijn ingediend;

- problemen in verband met de overdrachten tussen vennootschappen;
- vragen in verband met de tabel met betrekking tot de bestemming van het resultaat;
- vragen in verband met honoraria;
- vragen in verband met schijnbaar abnormale financiële stromen;
- vragen in verband met de risicoanalyses;
- vragen in verband met winsten en verliezen;
- vraag in verband met het feit dat een aanzienlijk deel van de personeelskosten werd gefinancierd met de middelen bestemd voor sociale, educatieve en culturele doeleinden;
- andere vragen.

Na afloop van de controle van de rekeningen en aangiftes werden de inningen opgetrokken met 443.269 euro, de uitbetaalde rechten werden gecorrigeerd met 11.481.845 euro en de schuld aan de rechthebbenden werd verhoogd met 69.907.611 euro; de ratio's werkingskosten zijn met gemiddeld 2,5 % gestegen. De cijfers gecorrigeerd worden in dit jaarverslag gepubliceerd.

Deze controleprocedure heeft ook de volgende elementen naar boven gebracht:

- Er zouden modellen moeten worden opgesteld of verbeterd voor de verslagen bedoeld in de artikelen XI. 273/13, §1, 1° (administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle) en XI. 254 (niet-verdeelbare rechten) WER;
- De beheersvennootschappen zouden de opstelling van de tabel bedoeld in artikel 23 van het KB van 25 april 2014 alsook de berekening van hun beheerkosten en de boeking van de financiële opbrengsten moeten verbeteren. Ze zouden ook de verplichtingen voor publicatie op hun website van bepaalde gegevens, zoals vereist door de regelgeving, beter moeten respecteren;
- De antwoorden op de vraag uit de E-aangifte over de tarieven hebben ook aangetoond dat er geen gemeenschappelijke invulling van het begrip 'tarief' is bij de beheersvennootschappen. Dit gebrek aan overeenstemming nodigt er niet toe uit aan te nemen dat alle juridische verplichtingen die uit het begrip 'tarief' voortvloeien, worden gerespecteerd (verplichting tot kennisgeving aan de controledienst, verplichting tot publicatie op de website van de vennootschap, niet-discriminatoir en billijk karakter en het in verhouding zijn tot de economische waarde, ...);
- Opheldering met betrekking tot de rechten toegekend aan sociale, educatieve en culturele doeleinden is wenselijk.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

3.4. Controle van de verdelingen

In het kader van zijn toezichtfunctie bekijkt de Controledienst jaarlijks de verdelingen van de beheersvennootschappen.

In 2017 werd er bij drie beheersvennootschappen een grondigere analyse van de verdelingen gedaan dan de gebruikelijke standaardcontrole. De Controledienst zal jaarlijks bij enkele beheersvennootschappen een meer gedetailleerde controle van de verdelingen uitvoeren. Het doel is om uiteindelijk elke beheersvennootschap uitgelicht te hebben.

Bij dit onderzoek naar de verdelingen wordt eerst het algemeen verdeelproces van de beheersvennootschap bekeken. Aan de hand van steekproeven wordt dan nagegaan of de betreffende beheersvennootschap een correcte verdeling heeft gedaan naar de betrokken rechthebbenden, en er wordt ook nagegaan of de rechthebbende op een correcte manier wordt geïnformeerd over zijn ontvangen auteursrechten of naburige rechten. Aan de hand van de steekproeven wordt dan het volledige verdeelproces in kaart gebracht. Dit zorgt ervoor dat de Controledienst een beeld krijgt vanaf het versturen van de factuur voor de inning van de auteursrechten bij de debiteur tot het moment dat de rechthebbende de verdeling van deze rechten ontvangt. Tot slot werd ook met de beheersvennootschap besproken of ze naar de toekomst toe nog een verdere optimalisatie van haar verdelingen ziet, ten gevolge van technologische middelen (fingerprinting-techniek).

Bij twee van de drie beheersvennootschappen werd het onderzoek afgerond in 2017. Bij de derde beheersvennootschap moesten er nog verschillende documenten verkregen worden, waardoor het onderzoek daarvan wordt voortgezet in 2018.

3.5. Follow-upmaatregelen – Wet van 8 juni 2017

Via de wet van 8 juni 2017 werd de Richtlijn 2014/26/EU omgezet naar Belgisch recht[41]. Deze wet bracht wijzigingen aan boek I, boek XI, boek XV en boek XVII WER teweeg. In dit onderdeel worden de belangrijkste gevolgen van de inwerkingtreding van de wet van 8 juni 2017 besproken.

Een van de gevolgen van de wet van 8 juni 2017 is het onderscheid dat wordt ingevoerd tussen beheersvennootschappen, collectieve beheerorganisaties en onafhankelijke

41 Wet tot omzetting in Belgisch recht van de Richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt (BS 27 juni 2017).

beheerentiteiten. De Controledienst oefent op deze drie categorieën van rechtenbeheerders een toezicht uit.

De onafhankelijke beheerentiteiten vormen een nieuw ingevoerde categorie. Het gaat hierbij specifiek om commerciële entiteiten (geen uitgevers of agenten) die instaan voor de inning van auteursrechten, waarbij de entiteit niet onder het zeggenschap staat van de rechthebbenden, noch eigendom is van rechthebbenden.

De inwerkingtreding van de wet heeft gevolgen voor drie beheersvennootschappen die in het verleden bij ministerieel besluit werden vergund. Hun statuut zal worden aangepast, omdat ze niet langer als een beheersvennootschap van auteursrechten worden beschouwd.

De vennootschap Toneelfonds J. Janssens en de vennootschap Auteursbureau Almo BVBA worden vanaf 1 januari 2018 niet langer beschouwd als een beheersvennootschap, maar worden als onafhankelijke beheerentiteiten gezien.

Ook voor de vennootschappen Güfa, SACD en SCAM wijzigt het statuut. Zij zullen niet langer als beheersvennootschappen worden beschouwd, maar gelden voortaan als collectieve beheerorganisaties, gevestigd in het buitenland, met bijkantoor (SACD en SCAM) of zonder bijkantoor in België (Güfa).

Gelet op de inwerkingtreding van de wet van 8 juni 2017 zijn er ook nog verschillende uitvoeringsmaatregelen vereist.

Zo werd een koninklijk besluit opgesteld[42] dat de verklaring vastlegt die de onafhankelijke beheerentiteiten moeten indienen bij de Controledienst alvorens ze hun activiteiten kunnen aanvatten. Deze verklaring moet worden ingediend op het e-portaal dat hiervoor door de Controledienst werd ontwikkeld. Hierbij werd ook bepaald welke inlichtingen en stukken de onafhankelijke beheerentiteit moet meedelen.

Tevens werd het koninklijk besluit tot vastlegging van de financiering van de transparantie op de beheersvennootschappen gewijzigd. Hierin wordt de bijdrage bepaald die de beheersvennootschappen, de collectieve beheerorganisaties gevestigd in België of met bijkantoor in België en de onafhankelijke beheerentiteiten gevestigd in België of met bijkantoor in België, moeten betalen op hun geïnde auteursrechten voor de financiering van de Controledienst.

Voor de verdere wijzigingen die werden doorgevoerd aan de regelgeving verwijzen we naar het jaarverslag van de Dienst Intellectuele Eigendom.

42 Koninklijk besluit van 11 maart 2018 tot vastlegging van het aangifteformulier voor de onafhankelijke beheersentiteiten, alsook de inlichtingen en de stukken die bij deze aangifte moeten worden gevoegd (BS 14 maart 2018).

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

4. Analyses

4.1. Analyse van de werkingskosten

In het kader van de jaarlijkse aangifte die de beheersvennootschappen bij de Controledienst moeten indienen, werd voor de gegevens van boekjaar 2016 een algemeen onderzoek gevoerd naar de correcte toepassing van huidig artikel XI.256 WER.

Dit artikel omschrijft de regels die gelden voor de werkingskosten die een beheersvennootschap in de loop van het boekjaar maakt. Zij moeten er met name voor zorgen dat deze kosten redelijk zijn en in verhouding staan tot de overeenstemmende beheerdiensten die de vennootschap verstrekt. Verder wordt in het artikel een plafond ingevoegd, wat concreet inhoudt dat de kosten niet hoger mogen zijn dan vijftien procent van het gemiddelde van de rechten geïnd tijdens de laatste drie boekjaren. Indien dit wel het geval zou zijn, dient dit op een volledige, precieze en gedetailleerde wijze te worden gemotiveerd in het jaarverslag van de beheersvennootschap. Deze verplichting strekt ertoe de rechthebbenden omstandige informatie te geven over de kosten die de beheersvennootschap maakt en verhoogt ook de efficiëntie van de controle hierop.

Van de 26 beheersvennootschappen zijn er twaalf die het wettelijk bepaalde maximumpercentage overschreden hebben. Deze percentages variëren in dat geval tussen de 15 en de 28 %, met een enkele uitschieter van 47 %. Deze twaalf beheersvennootschappen zijn vervolgens verplicht hierover een motivering te geven in het jaarverslag, wat overeenkomstig de wet op een volledige, precieze en gedetailleerde wijze moet gebeuren. Verschillende beheersvennootschappen gaven bijvoorbeeld aan dat de inningen een stuk lager lagen gezien een hangend rechtsgeschil. Dit wordt door de Controledienst beschouwd als voldoende. Eveneens is het mogelijk dat een zekere kost verbonden is aan de uitbesteding van bepaalde taken aan andere entiteiten. Ook de motivering dat een beheersvennootschap heel veel debiteurs en heel veel rechthebbenden heeft, en dit voor telkens kleine bedragen, maakt dat een overschrijding van het 15 %-plafond gerechtvaardigd wordt.

Wanneer echter in het beheersverslag louter een kostenbesparend plan naar de toekomst toe wordt gegeven, wordt dit als onvoldoende beschouwd door de Controledienst, aangezien daarmee de hoge kosten van het desbetreffende boekjaar niet worden gerechtvaardigd. Naast de vier vennootschappen die een dergelijke onvoldoende motivering gaven, waren er ook twee beheersverslagen waarin geen enkele rechtvaardiging voor de overschrijding van het kostenpercentage werd opgenomen.

Een dergelijke indicator voor de kosten en de eventuele motivering van een hoog cijfer is belangrijk voor de Controledienst, aangezien op die manier een duidelijk beeld

wordt weergegeven van de kosten ten opzichte van de inningen. Wanneer het percentage sterk stijgt of daalt ten aanzien van het vorige boekjaar, kan dit een teken zijn dat er veranderingen hebben plaatsgevonden in de vennootschap die een nadere analyse behoeven.

4.2. Analyse van de kleine beheersvennootschappen

Het doel van deze analyse is na te gaan of de grootte van een beheersvennootschap een invloed heeft op de werkingskosten en verdelingssnelheid. Volgens het jaarverslag 2016 van de Controledienst zijn er 15 beheersvennootschappen die minder dan 1 % innen van het totaal van alle inningen van de beheersvennootschappen. Samen innen deze kleine beheersvennootschappen 6,12 %[43] van de inningen.

De ratio 'werkingskosten' voor elke beheersvennootschap geeft de verhouding weer tussen de directe en indirecte kosten enerzijds en het gemiddelde van de geïnde rechten van de voorbije drie boekjaren anderzijds. Met betrekking tot de directe en indirecte kosten, mag er geen rekening worden gehouden met de rechten bestemd voor sociale, culturele en educatieve doeleinden, de bijdrage aan het organiek fonds en financiële kosten volgend uit het beheer van de rechten.

Uit de analyse blijkt dat de ratio's van de werkingskosten bij kleine beheersvennootschappen gelijkaardig zijn met de ratio's van de grote beheersvennootschappen terwijl de ratio's van de kleine beheersvennotschappen meer vatbaar zijn voor variaties[44]. Voor analyse wordt steeds uitgegaan van de gemiddelde werkingskosten en verdelingssnelheid van de kleine en grote beheersvennootschappen. Wanneer we de verdelingssnelheden van de kleine en de grote beheersvennootschappen vergelijken, is er geen significant verschil vast te stellen tussen beide[45].

Aansluitend op de analyse werd ook nader onderzocht of de sector waarin men actief is een invloed heeft op de werkingskosten en de verdelingssnelheid.

Bij analyse van de werkingskosten van de kleine beheersvennootschappen per sector[46] kan worden vastgesteld dat er geen significant verschil is tussen de auteurs- en uitgeversvennootschappen. Er is wel een groot verschil in werkingskosten in vergelijking met de producentenvennootschappen. Deze vennootschappen hebben gemiddeld ge-

43 Gebaseerd op de inningen van 2015.

44 Bij gebrek aan cijfers is de beheersvennootschap Almo buiten beschouwing gelaten.

45 Bij gebrek aan cijfers zijn de beheersvennootschappen Almo en Güfa buiten beschouwing gelaten.

46 Hierbij worden er drie sectoren onderscheiden: 1) Producenten, 2) Uitgevers en 3) Auteurs.

zien lagere werkingskosten dan de andere. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat het bij de kleine beheersvennootschappen maar twee producentenvennootschappen betreft. Hierdoor is het mogelijk dat deze cijfers een vertekend beeld geven. Wanneer we de verdelingssnelheid bekijken, kan worden vastgesteld dat deze gemiddeld het laagste ligt bij de producentenvennootschappen en uitgeversvennootschappen.

4.3. Analyse van de personeelskosten bij de beheersvennootschappen

De bedoeling van deze analyse is om inzicht te krijgen in de impact van de personeelskosten op de totale kosten, en bij uitbreiding op de algemene werking van beheersvennootschappen.

De veronderstelling is dat de personeelskosten over het algemeen veel bijdragen in het totaal van de kosten, en bijgevolg ook een impact hebben op de opbrengsten (commissies) van beheersvennootschappen. Indien een vennootschap een duidelijk zicht heeft op haar kosten en deze efficiënt kan beheren, blijft er idealiter een groter deel van de geïnde auteursrechten over. Bovendien kan goed financieel beheer bijdragen aan het optimaliseren van de werking van de onderneming.

Na analyse blijkt dat er een onderscheid kan worden gemaakt tussen de verschillende vennootschappen[47]. Enerzijds bestaat er een categorie van beheersvennootschappen met enkel intern personeel (8). Anderzijds zijn er vennootschappen die intern & extern personeel combineren, of die enkel over extern personeel beschikken (15).

In deze categorie wordt er gebruikgemaakt van overeenkomsten met gelinkte organisaties, zogenaamde Service Level Agreements (SLA). Dit zijn in feite personen die een arbeidsovereenkomst hebben met de gelinkte organisatie, maar diensten presteren voor een bepaalde beheersvennootschap. Deze diensten worden bijgevolg gefactureerd aan de beheersvennootschap. Deze kosten worden opgenomen onder 'diensten en diverse goederen (61)' in de jaarrekening. Dit komt aldus niet tot uiting in de rubriek van de personeelskosten (62).

Uit verschillende vergaderingen met beheersvennootschappen blijkt dat deze afspraken over de geleverde prestaties niet altijd contractueel zijn vastgelegd. Bovendien weerspiegelen deze aangerekende kosten niet altijd de realiteit. Dit zou een mogelijkheid kunnen geven aan beheersvennootschappen om hun kostenmassa aan te passen naar het gewenste niveau. Bijvoorbeeld om een voordelig 'werkingskostenratio' te bekomen.

47 Voor drie beheersvennootschappen was er niet voldoende informatie beschikbaar.

De Controledienst heeft enkele aspecten van de personeelskosten in kaart gebracht voor beide categorieën van beheersvennootschappen.

Initieel werden de totale personeelskosten uit de jaarrekening (post 62) opgeteld bij de bijkomende personeelskosten van de SLA. Deze som werd gemaakt op basis van de door de Controledienst gekende gegevens. Voor vennootschappen met alleen extern personeel werd de kost van de SLA geteld. Voor vennootschappen zonder SLA was enkel de post 62 van toepassing. Dit bedrag werd vergeleken met het totaal van de 60/64-posten uit de jaarrekening. De personeelskosten maken gemiddeld, voor vennootschappen met SLA, 56 % uit van het totaal van de kostenpost 60/64 uit de jaarrekening. Dit gemiddelde bedraagt 52 % voor vennootschappen zonder SLA. Deze gemiddelden bevatten enkele opmerkelijke uitschieters naar boven toe.

Er is een inschatting gemaakt van de impact van de personeelskosten op de ratio van de werkingskosten van de beheersvennootschappen met of zonder SLA. Met andere woorden, wat is het effect van de personeelskosten op de ratio van de werkingskosten? De ratio daalt respectievelijk met 9,40 %, en met 12,07 %. Uit deze gemiddelden kan worden afgeleid dat de impact bij beheersvennootschappen met SLA kleiner is dan de impact bij de vennootschappen zonder SLA. De grootste uitschieter zit in de categorie zonder SLA. Bij deze vennootschap daalt de ratio met 22,30 %-punt.

Zo worden de personeelskosten als een percentage van de totale inningen beschouwd. Bij beide categorieën bedraagt het gemiddelde 11 %. Dat wil zeggen dat een beheersvennootschap gemiddeld 11 % van haar inningen nodig heeft om de personeelskosten te dekken. Achter dit gemiddelde schuilen grote verschillen (van 1 tot 22 %).

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Bijlagen

1. Uitsplitsing van de geïnde en uitbetaalde nettorechten per inningsrubriek in 2016

De Controledienst heeft vastgesteld dat zowel voor de geïnde rechten als voor de uitbetaalde rechten het totaal van de materiële uitsplitsingen (zie onderstaande tabellen) niet overeenstemt met het totaal van de geïnde rechten en de betaalde rechten weergegeven in de tabellen 1 en 3.

Die situatie is te wijten aan het feit dat de beheersvennootschappen in het kader van de toepassing van de bepalingen van het koninklijk besluit van 25 april 2014 werden geconfronteerd met bepaalde onduidelijkheden. Een van de moeilijkheden lag namelijk in het feit dat bepaalde beheersvennootschappen de netto geïnde rechten interpreteerden als zijnde de rechten exclusief de vergoeding voor het beheer van rechten, terwijl dit eigenlijk moet worden begrepen als zijnde de rechten exclusief btw.

De Controledienst is zich bewust van deze verschillen en moeilijkheden, en heeft controlemechanismen ingevoerd om die te vermijden vanaf de jaarrekeningen voor het boekjaar 2017.

Tabel 12. Uitsplitsing van de geïnde netto-rechten per inningsrubriek in 2016

In euro tenzij anders vermeld.

	Werken									Prestaties				TOTAAL
										Uitvoeringen		Vastleggingen		
	Andere	Archi&TW	Literair	Geluid	Audiovisueel	Grafische Beeldende	Kunst&uitv vertoning	Databanken	Publicitair	Geluid	Audiovisueel	Geluid	Audiovisueel	In %
Pub mededeling	74.075.032	0	1.158.106	25.832.063	13.725.318	203.755	0	0	0	0	0	6.976.371	821.845	38,74
Kabel	17.684.586	0	0	7.880	14.907.241	503.633	0	0	0	0	0	2.272.002	23.567.060	18,59
Thuiskopie	22.377.787	0	583.829	4.330.404	5.766.217	178.667	0	0	0	3.689.165	3.924.717	3.449.471	200.464	14,04
Reprografie	10.889.872	0	18.570.013	222.878	181.610	3.927.630	0	0	0	0	0	0	0	10,66
Billijke vergoeding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.037.518	0	10.751.973	0	6,87
Reproductie	1.297.070	0	1.645.809	12.215.640	46.664	873.691	-1.470	0	0	0	0	3.651.400	200.256	6,29
Opvoering	242.799	0	0	0	0	0	7.353.346	0	0	0	0	0	0	2,40
Leenrecht educ/cult	1.551.415	0	1.605.487	141.893	1.564	338.419	0	0	0	100.546	74.219	43.373	3.252	1,22
Beschikbaarstelling	0	0	280.079	1.957.848	0	23.834	0	0	0	0	0	2.047	0	0,71
Volgrecht	0	0	0	0	0	1.355.639	0	0	0	0	0	0	0	0,43
Uitgave	0	0	106.169	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,03
Uitlening ≠ edu cult	0	0	68.206	791	390	0	0	0	0	0	0	0	0	0,02
Adaptatie/Vertaling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Verhuring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Distributie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Satelliet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Databanken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Repro & meded onderw & wetenschap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
TOTAAL in %	**40,42**	**0,00**	**7,58**	**14,10**	**10,92**	**2,34**	**2,32**	**0,00**	**0,00**	**4,68**	**1,26**	**8,56**	**7,82**	**100**

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Tabel 13. Uitsplitsing van uitbetaalde rechten per inningsrubriek in 2016

In euro tenzij anders vermeld.

	Werken									Prestaties				Totaal
										Uitvoeringen		Vastleggingen		
	Andere	Archi&TW	Literair	Geluid	Audiovisueel	Grafische Beeldende	Kunst&uitvertoning	Databanken	Publicitair	Geluid	Audiovisueel	Geluid	Audiovisueel	In %
Pub mededeling	6.407.512	0	1.146.288	56.165.813	19.024.966	522.431	320.739	0	0	0	0	5.301.006	710.241	34,61
Kabel	4.153.761	0	17.918	3.103.146	16.756.880	275.159	47.481	0	0	0	0	2.294.296	14.237.521	15,79
Thuiskopie	618	0	1.043.907	13.558.782	15.503.795	94.729	16.251	0	0	4.825.072	1.665.504	3.454.508	215.633	15,60
Reprografie	14.092.961	0	11.729.351	0	76.660	2.890.048	0	0	0	0	0	0	0	11,12
Billijke vergoeding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13.834.064	0	8.275.751	0	8,54
Reproductie	1.026.805	0	1.230.847	11.422.951	0	659.677	0	0	0	0	0	3.235.094	4.816	6,79
Distributie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.611.101	2,94
Opvoering	158.168	0	-353	1.806	0	332	6.308.658	0	0	0	0	0	0	2,50
Leenrecht educ/cult	1.149.379	0	1.138.404	193.880	178.726	256.906	220	0	0	10.568	2.903	126.588	2.429	1,18
Volgrecht	0	0	0	0	0	1.364.587	0	0	0	0	0	0	0	0,53
Beschikbaarstelling	0	0	0	854.839	0	38.350	0	0	0	0	0	10.868	0	0,35
Uitgave	0	0	77.432	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,03
Uitlening ≠ edu cult	0	0	59.042	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,02
Adaptatie/Vertaling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Verhuring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Satelliet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Databanken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Repro & meded onderw & weten-schap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
TOTAAL in %	**10,43**	**0,00**	**6,35**	**32,95**	**19,91**	**2,36**	**2,59**	**0,00**	**0,00**	**7,21**	**0,64**	**8,77**	**8,80**	**100**

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

2. Schuldposten per beheervennootschap

Tabel 14. Schuldposten per beheervennootschap

In euro.

Schulden op rechten voortvloeiend uit de activiteit van het beheer van rechten			AGICOA	ASSUCOPIE	AUVIBEL	BAVP	COPIEBEL	COPIE-PRESSE	deAUTEURS	IMAGIA	LIBRIUS
Totale schuld 2016			68.136.968	1.785.275	34.437.513	3.814.789	3.058.443	2.080.734	1.641.354	2.868.752	6.821.822
A. Schulden met betrekking tot rechten in afwachting van inning			17.192.771	0	5.999.206	0	0	319.223	127.476	1.170.079	0
B. Te verdelen geïnde rechten			43.324.636	1.759.667	28.335.405	2.769.044	2.201.949	1.232.664	402.232	1.643.854	6.198.344
	1.	Niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten	35.103.012	1.041.021	19.303.519	2.769.044	1.724.190	1.046.409	277.007	932.736	5.787.084
	2.	Voorbehouden te verdelen geïnde rechten	8.221.623	718.646	9.031.886	0	271.303	0	125.225	711.118	411.260
	3.	Te verdelen geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen	0	0	0	0	206.456	186.256	0	0	0
C. Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling			6.203.963	7.361	446	1.045.745	856.494	528.847	1.111.646	54.819	476.860
	1.	Verdeelde geïnde rechten die niet het voorwerp zijn van betwistingen	2.824.312	3.328	446	1.045.745	856.494	528.847	1.111.646	54.819	476.860
	2.	Verdeelde geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen	3.379.651	4.033	0	0	0	0	0	0	0
	3.	Niet-verdeelbare geïnde rechten die toegewezen werden aan rechthebbenden van dezelfde categorie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Financiële opbrengsten die voortvloeien uit het beheer van de geïnde rechten			1.415.599	18.247	102.455	0	0	0	0	0	6.886

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Tabel 14. Schuldposten per beheervennootschap (vervolg)

In euro.

Schulden op rechten voortvloeiend uit de activiteit van het beheer van rechten	LICENSE-2PUBLISH	PLAYRIGHT	PROCIBEL	REPRO PP	REPROBEL	REPROPRESS	SABAM	SACD
Totale schuld 2016	**1.049.373**	**62.854.866**	**20.269.863**	**882.044**	**35.548.039**	**1.138.067**	**293.636.478**	**50.878.140**
A. Schulden met betrekking tot rechten in afwachting van inning	128.207	136.973	50.157	0	9.591.051	0	41.614.933	28.447.397
B. Te verdelen geïnde rechten	311.978	54.357.816	19.984.819	882.044	24.418.913	1.134.707	139.916.537	19.003.415
1. Niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten	0	50.978.263	19.896.534	677.467	14.645.032	1.085.957	114.409.753	16.347.542
2. Voorbehouden te verdelen geïnde rechten	0	2.760.126	88.284	0	1.673.881	48.750	21.951.440	2.655.873
3. Te verdelen geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen	311.978	619.428	0	204.577	8.100.000	0	3.555.344	0
C. Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling	609.188	4.179.091	174.553	0	1.538.074	3.360	106.552.234	3.427.327
1. Verdeelde geïnde rechten die niet het voorwerp zijn van betwistingen	609.188	4.007.614	174.553	0	871.887	3.360	82.204.266	36.972
2. Verdeelde geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen	0	171.477	0	0	0	0	24.051.864	0
3. Niet-verdeelbare geïnde rechten die toegewezen werden aan rechthebbenden van dezelfde categorie	0	0	0	0	666.187	0	296.104	3.390.355
D. Financiële opbrengsten die voortvloeien uit het beheer van de geïnde rechten	0	3.810.772	60.334		0	0	5.552.774	0

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Tabel 14. Schuldposten per beheervennootschap (vervolg)

In euro.

Schulden op rechten voortvloeiend uit de activiteit van het beheer van rechten			SAJ-JAM	SCAM	SEMU	SIMIM	SOFAM	T. JANS-SENS	VEWA
Totale schuld 2016			**4.305.216**	**11.467.265**	**3.248.930**	**39.836.418**	**4.805.016**	**29.385**	**8.616.604**
A. Schulden met betrekking tot rechten in afwachting van inning			0	0	0	2.052.038	106.738	7.165	0
B. Te verdelen geïnde rechten			2.043.742	10.567.320	3.240.646	32.420.607	4.531.547	22.172	8.320.662
	1.	Niet-voorbehouden te verdelen geïnde rechten	0	10.567.320	846.955	21.950.827	3.003.533	22.172	5.485.662
	2.	Voorbehouden te verdelen geïnde rechten	2.043.742	0	1.750.622	10.469.780	1.054.556	0	2.835.000
	3.	Te verdelen geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen	0	0	643.070	0	473.457	0	0
C. Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling			2.252.786	899.944	3.538	5.363.773	148.087	48	0
	1.	Verdeelde geïnde rechten die niet het voorwerp zijn van betwistingen	1.781.193	700.958	3.538	5.363.773	148.087	48	0
	2.	Verdeelde geïnde rechten die voorwerp zijn van betwistingen	0	198.987	0	0	0	0	0
	3.	Niet-verdeelbare geïnde rechten die toegewezen werden aan rechthebbenden van dezelfde categorie	471.593	0	0	0	0	0	0
D. Financiële opbrengsten die voortvloeien uit het beheer van de geïnde rechten				0	4.745	0	18.643	0	295.942

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

economie
FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
https://economie.fgov.be